

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) č. 514/2014**zo 16. apríla 2014,****ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Fonde pre azyl, migráciu a integráciu a o nástroji pre finančnú podporu v oblasti policajnej spolupráce, predchádzania trestnej činnosti, boja proti trestnej činnosti a krízového riadenia**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 78 ods. 2, článok 79 ods. 2 a 4, článok 82 ods. 1, článok 84 a článok 87 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov ⁽²⁾,konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽³⁾,

keďže:

- (1) Politikou Únie v oblasti vnútorných záležitostí je vytvorenie priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti: priestoru bez vnútorných hraníc, v ktorého rámci môžu ľudia slobodne vstupovať, v ktorom sa môžu pohybovať, žiť a pracovať s dôverou v to, že ich práva sa v plnej miere dodržiavajú a ich bezpečnosť je zaistená, avšak s vedomím spoločných výziev, akými sú vytvorenie komplexnej prisťahovaleckej politiky Únie v záujme zvýšenia konkurencieschopnosti a sociálnej súdržnosti Únie, vytvorenie spoločného európskeho azylového systému, predchádzanie hrozbám závažnej a organizovanej trestnej činnosti, ako aj boj proti nelegálnemu prisťahovalectvu, obchodovaniu s ľuďmi, počítačovej kriminalite a terorizmu.
- (2) K otázkam súvisiacim s migračným tlakom a žiadosťami o udelenie azylu a tiež k otázkam riadenia vonkajších hraníc Únie je potrebné prijať integrovaný prístup, ktorý zaručí plné dodržiavanie medzinárodného práva a práva týkajúceho sa ľudských práv, a to aj pokiaľ ide o akcie realizované v tretích krajinách, a v ktorom sa tiež prejaví solidarita všetkých členských štátov, ako i uznanie potreby rešpektovať zodpovednosť jednotlivých štátov a zároveň zaručiť jasné vymedzenie úloh.
- (3) Financovanie z prostriedkov Únie na podporu rozvoja oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti by malo Únii priniesť pridanú hodnotu a byť hmatateľným prejavom solidarity a rozdelenia zodpovednosti, ktoré sú nevyhnutným predpokladom riešenia spoločných výziev.
- (4) Existencia spoločného rámca by mala zabezpečiť potrebnú súdržnosť, zjednodušenie a jednotnú realizáciu tohto financovania vo všetkých dotknutých oblastiach politiky.
- (5) Vynakladanie prostriedkov v uvedenej oblasti by sa malo koordinovať s cieľom zabezpečiť vzájomné dopĺňanie sa, efektívnosť a viditeľnosť, ako aj dosiahnuť rozpočtové synergie.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 299, 4.10.2012, s. 108.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 277, 13.9.2012, s. 23.

⁽³⁾ Pozícia Európskeho parlamentu z 13. marca 2014 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a pozícia Rady zo 14. apríla 2014.

- (6) V spoločnom rámci by sa mali stanoviť zásady poskytovania pomoci a určiť zodpovednosti členských štátov a Komisie pri zabezpečovaní uplatňovania týchto zásad, aj pokiaľ ide o prevenciu a zisťovanie nezrovnalostí a podvodov.
- (7) Takéto financovanie z prostriedkov Únie by bolo účinnejšie a lepšie ciele, ak by spolufinancovanie oprávnených akcií vychádzalo zo strategického viacročného programovania vypracovaného jednotlivými členskými štátmi na základe dialógu s Komisiou.
- (8) Opatrenia v tretích krajinách a v súvislosti s tretími krajinami podporované prostredníctvom osobitných nariadení ako sú vymedzené v tomto nariadení (ďalej len „osobitné nariadenia“) by sa mali prijímať v synerгии a zhode s ostatnými akciami realizovanými mimo Únie, ktoré sú podporované z geografických a tematických nástrojov vonkajšej pomoci Únie. Pri vykonávaní takýchto akcií by sa malo dbať predovšetkým na dosiahnutie plného súladu so zásadami a všeobecnými cieľmi vonkajšej činnosti a zahraničnej politiky Únie vo vzťahu k dotknutej krajine alebo regiónu. Cieľom týchto opatrení by nemala byť podpora akcií priamo zameraných na rozvoj a v prípade potreby by mali dopĺňať finančnú pomoc poskytovanú prostredníctvom nástrojov vonkajšej pomoci. Mala by sa dodržiavať zásada súdržnosti politík v záujme rozvoja, tak ako sa to stanovuje v odseku 35 Európskeho konsenzu o rozvoji. Je tiež dôležité, aby sa zabezpečilo, že realizácia núdzovej pomoci bude v súlade s humanitárnou politikou Únie, že ju bude podľa potreby dopĺňať, a že sa pri nej budú rešpektovať humanitárne zásady stanovené v Európskom konsenze o humanitárnej pomoci.
- (9) Vonkajšia činnosť by mala byť konzistentná a súdržná, ako sa uvádza v článku 18 ods. 4 Zmluvy o Európskej únii (Zmluva o EÚ).
- (10) Pred vypracovaním viacročných programov zameraných na dosiahnutie cieľov takéhoto financovania z prostriedkov Únie by mali členské štáty a Komisia viesť politický dialóg a stanoviť pritom pre každý jednotlivý členský štát ucelenú stratégiu. Po dokončení politického dialógu by každý členský štát mal Komisii predložiť národný program, v ktorom uvedie, akým spôsobom plánuje dosiahnuť ciele príslušného osobitného nariadenia na obdobie rokov 2014 – 2020. Komisia by mala preskúmať, či sú národné programy v súlade s týmito cieľmi a výsledkami politického dialógu. Okrem toho by Komisia mala preskúmať, či sa pri rozdeľovaní finančných prostriedkov Únie na jednotlivé ciele dodržiavajú minimálne percentuálne podiely určené pre jednotlivé ciele v príslušnom osobitnom nariadení. Členské štáty by mali mať možnosť odchyliť sa od týchto minimálnych percentuálnych podielov, pričom dôvody pre tieto odchyľky by sa mali uviesť v ich národných programoch. Ak by sa dôvody uvedené dotknutým členským štátom nepovažovali za dostatočné, Komisia nemôže národný program schváliť. Komisia by Európsky parlament mala pravidelne informovať o výsledkoch politických dialógov, o celom procese programovania vrátane prípravy národných programov a tiež o súlade s kritériom minimálneho percentuálneho podielu pre jednotlivé ciele uvedené v príslušných osobitných nariadeniach ako sú vymedzené v tomto nariadení a o vykonávaní týchto národných programov.
- (11) Stratégia by mala podliehať preskúmaniu v polovici realizácie, aby sa zabezpečilo primerané financovanie v období rokov 2018 – 2020.
- (12) Členské štáty by mali spôsobom, ktorý je v súlade so zásadou proporcionality a potrebou znížiť administratívne zaťaženie na minimum, nadviazať partnerstvo s dotknutými orgánmi a subjektmi na účely tvorby a vykonávania ich národných programov počas celého viacročného obdobia. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby u partnerov v jednotlivých fázach programového cyklu nevznikol žiadny konflikt záujmov. Každý členský štát by mal zriadiť výbor na monitorovanie národného programu a poskytovať mu pomoc v súvislosti s preskúmaním vykonávania a pokroku pri dosahovaní cieľov programu. Každý členský štát by mal byť zodpovedný za stanovenie praktických postupov pre zriadenie monitorovacieho výboru.
- (13) Oprávnenosť výdavkov v rámci národných programov by sa mala určiť vo vnútroštátnom práve s výhradou spoločných zásad stanovených v tomto nariadení. Mal by sa vymedziť začiatok a koniec obdobia oprávnenosti výdavkov, aby sa zabezpečilo, že pravidlá uplatňované na národné programy budú jednotné a vyvážené.
- (14) Technická pomoc by mala členským štátom umožňovať podporu vykonávania ich národných programov a prijímateľom by mala pomáhať pri plnení ich záväzkov a dodržiavaní práva Únie. V prípade potreby by sa do technickej pomoci mohli zahrnúť náklady, ktoré vznikli príslušným orgánom v tretích krajinách.

- (15) V záujme zabezpečenia primeraného rámca na poskytovanie rýchlej núdzovej pomoci by sa týmto nariadením mala umožniť podpora akcií, pri ktorých výdavky vznikli ešte pred podaním žiadosti o takúto pomoc, nie však pred 1. januárom 2014, a to v súlade s ustanoveniami nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012⁽¹⁾, podľa ktorého sa takáto flexibilita umožňuje v riadne odôvodnených výnimočných prípadoch. Podpora môže v riadne odôvodnených prípadoch pokryť 100 % oprávnených výdavkov, ak je nevyhnutná na to, aby sa akcia zrealizovala, najmä ak je prijímateľom medzinárodná alebo mimovládna organizácia. Akcie s podporou núdzovej pomoci by mali byť priamym dôsledkom núdzovej situácie a nemali by byť náhradou za dlhodobé investície členských štátov.
- (16) Prijaté rozhodnutia, ktoré sa týkajú príspevku z rozpočtu Únie by sa mali riadne zdokumentovať, aby sa zachoval primeraný audit trail.
- (17) Finančné záujmy Únie by sa počas celého výdavkového cyklu mali chrániť primeranými opatreniami vrátane predchádzania nezrovnalostiam, ich odhaľovania a vyšetrovania, vymáhania stratených, neoprávnenne vyplatených alebo nesprávne použitých finančných prostriedkov a v prípade potreby aj ukladania správnych a peňažných sankcií v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) č. 966/2012.
- (18) V súvislosti s ochranou finančných záujmov Únie môžu kontroly hospodárskych subjektov na mieste a audity, ktoré vykonávajú členské štáty, Komisia, Dvor audítorov a Európsky úrad pre boj proti podvodom zriadený rozhodnutím Komisie 1999/352/ES, ESUO, Euratom⁽²⁾ („OLAF“) prebiehať ohlásene a neohlásene, v súlade s uplatniteľným právom.
- (19) Cieľom novej štruktúry financovania v oblasti vnútorných vecí je zjednodušiť uplatniteľné pravidlá a znížiť administratívne zaťaženie pre prijímateľov. Napriek tomu by sa ale mala zachovať efektívnosť kontrolného mechanizmu, a preto je dôležité pripomenúť uplatniteľné pravidlá o ochrane finančných záujmov Únie, v ktorých sú stanovené ohlásené i neohlásené kontroly na mieste a audity.
- (20) Členské štáty by mali prijať primerané opatrenia na zabezpečenie správneho fungovania systému riadenia a kontroly a kvality vykonávania ich národných programov. Na tento účel je potrebné stanoviť všeobecné zásady a nevyhnutné funkcie, ktoré by mali tieto systémy spĺňať.
- (21) Mali by sa vymedziť povinnosti členských štátov, pokiaľ ide o systémy riadenia a kontroly a predchádzanie nezrovnalostiam a porušeniam práva Únie, ich odhaľovanie a nápravu s cieľom zaručiť efektívne a riadne vykonávanie ich národných programov.
- (22) V súlade so zásadami subsidiarity a proporcionality by mali členské štáty prostredníctvom svojich systémov riadenia a kontroly niesť prvoradú zodpovednosť za vykonávanie a kontrolu národných programov. Podpora poskytovaná v rámci osobitných nariadení by sa mala realizovať v úzkej spolupráci medzi Komisiou a členskými štátmi v súlade so zásadou subsidiarity.
- (23) Členské štáty by mali plne využiť znalosti, odbornosť a skúsenosti, ktoré verejné orgány a/alebo súkromné subjekty získali pri čerpaní z predchádzajúcich fondov v oblasti vnútorných vecí.
- (24) Len zodpovedné orgány určené členskými štátmi poskytujú primeranú záruku, že pred poskytnutím podpory prijímateľom z rozpočtu Únie sa uskutočnili potrebné kontroly. Preto by sa malo výslovne stanoviť, že z rozpočtu Únie sa môžu nahradiť len výdavky vynaložené určenými zodpovednými orgánmi.
- (25) Mali by sa stanoviť právomoci a povinnosti Komisie, pokiaľ ide o overovanie účinného fungovania systémov riadenia a kontroly a požadovanie krokov od členských štátov.

(1) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 z 25. októbra 2012, o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, a zrušení nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 (Ú. v. EÚ L 298, 26.10.2012, s. 1).

(2) Rozhodnutie Komisie 1999/352/ES, ESUO, Euratom z 28. apríla 1999, ktorým sa zriaďuje Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) (Ú. v. ES L 136, 31.5.1999, s. 20).

- (26) Rozpočtové záväzky Únie by sa mali prijímať každoročne. V záujme zabezpečenia účinného riadenia programu je potrebné stanoviť spoločné pravidlá pre vyplácanie ročného zostatku a konečného zostatku.
- (27) Platbou predbežného financovania na začiatku programov sa zabezpečuje, aby mali členské štáty prostriedky na poskytnutie podpory prijímateľom na vykonávanie programu po jeho schválení. Preto by sa mali ustanoviť podmienky pre počiatočnú sumu predbežného financovania. Počiatočná suma predbežného financovania by sa mala v plnom rozsahu zúčtovať pri ukončení programu. Zodpovedné orgány by mali zaručiť, aby prijímatelia bezodkladne dostali plnú sumu, ktorá im náleží.
- (28) Mali by sa tiež poskytnúť ročné sumy predbežného financovania s cieľom zabezpečiť, aby členské štáty mali dostatočné prostriedky na realizáciu svojich národných programov. Ročné sumy predbežného financovania by mali každoročne zúčtovať vyplatením ročných zostatkov.
- (29) Pri trojročnej revízii nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 sa zaviedli zmeny v spôsobe zdieľaného hospodárenia, ktoré sa musia zohľadniť.
- (30) V súvislosti s ročným schvaľovaním účtov by sa mal vytvoriť primeraný rámec s cieľom posilniť zodpovednosť za výdavky spolufinancované z rozpočtu Únie v každom danom roku. V takomto rámci by sa zodpovednému orgánu mala stanoviť povinnosť predkladať Komisii dokumenty uvedené v ustanoveniach o zdieľanom hospodárení s členskými štátmi podľa nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012.
- (31) V záujme posilnenia vierohodnosti, o ktorú sa ročné schvaľovanie účtov v celej Únii opiera, by sa mali zaviesť spoločné ustanovenia týkajúce sa povahy a rozsahu kontrol, ktoré majú vykonávať členské štáty.
- (32) Na účely zabezpečenia riadneho finančného hospodárenia so zdrojmi Únie môže byť potrebné, aby Komisia vykonávala finančné korekcie. V záujme zabezpečenia právnej istoty pre členské štáty je dôležité vymedziť okolnosti, za ktorých môže porušenie uplatniteľného práva Únie alebo vnútroštátneho práva viesť k finančným korekciám zo strany Komisie. S cieľom zabezpečiť, aby sa všetky finančné korekcie, ktoré môže Komisia uložiť členským štátom, vzťahovali na ochranu finančných záujmov Únie, by sa finančné korekcie mali obmedziť na prípady, v ktorých sa porušenie práva Únie alebo vnútroštátneho práva priamo alebo nepriamo týka oprávnenosti, správnosti, riadenia alebo kontroly akcií a príslušných výdavkov. V snahe zabezpečiť proporionalitu je potrebné, aby Komisia pri rozhodovaní o výške finančnej korekcie zohľadnila povahu a závažnosť príslušného porušenia. V tejto súvislosti je vhodné stanoviť kritériá, podľa ktorých bude Komisia vykonávať finančné korekcie, ako aj postup, ktorý môže viesť k rozhodnutiu o finančnej korekcii.
- (33) V záujme ustanovenia finančného vzťahu medzi zodpovednými orgánmi a rozpočtom Únie by mala Komisia každý rok schvaľovať účty týchto orgánov. Rozhodnutie o schválení účtov by sa malo týkať úplnosti, presnosti a vecnej správnosti účtovnej závierky, ale nie súladu výdavkov s právom Únie.
- (34) Keďže Komisia je zodpovedná za správne uplatňovanie práva Únie podľa článku 17 Zmluvy o EÚ, mala by rozhodovať o tom, či sú výdavky vynaložené členskými štátmi v súlade s právom Únie. Členské štáty by mali mať právo odôvodniť svoje rozhodnutia o realizácii platieb. S cieľom poskytnúť členským štátom právnu a finančnú istotu, pokiaľ ide o výdavky uskutočnené v minulosti, je potrebné stanoviť maximálnu dĺžku obdobia, počas ktorého môže Komisia rozhodnúť o finančných dôsledkoch vyplývajúcich z nedodržania právnych predpisov.
- (35) Je dôležité, aby sa zabezpečilo riadne finančné hospodárenie a účinné vykonávanie a zároveň transparentnosť, právna istota, dostupnosť financovania a rovnaké zaobchádzanie s prijímateľmi.
- (36) S cieľom zjednodušiť využívanie finančných prostriedkov a znížiť riziko chýb a zároveň umožniť v prípade potreby diferenciáciu a zohľadnenie politických špecifik je vhodné, aby sa vymedzili formy podpory a harmonizované podmienky oprávnenosti výdavkov vrátane zjednodušených možností vykazovania nákladov. Členské štáty by v súlade so zásadou subsidiarity mali prijať vnútroštátne pravidlá pre oprávnenosť výdavkov.

- (37) V záujme posilnenia finančnej disciplíny je vhodné vymedziť mechanizmy na zrušenie viazanosti ktorejkoľvek časti viazaných rozpočtových prostriedkov v národnom programe, a to predovšetkým, ak príslušná suma môže byť vylúčená zo zrušenia viazanosti, najmä v prípade, že oneskorenie pri vykonávaní je dôsledkom súdnych konaní alebo odvolania v správnom konaní s odkladným účinkom alebo je dôsledkom pôsobenia vyššej moci.
- (38) S cieľom zabezpečiť vhodné uplatňovanie všeobecných pravidiel pre zrušenie viazanosti by sa v stanovených pravidlách malo podrobne uviesť, ako sa určujú termíny pre zrušenie viazanosti a ako sa vypočítavajú príslušné sumy.
- (39) Je dôležité, aby bola o výsledkoch dosiahnutých vďaka financovaniu z prostriedkov Únie oboznámená široká verejnosť. Občania majú právo vedieť, ako sa nakladá s finančnými zdrojmi Únie. Zodpovednosť za zabezpečenie toho, aby sa príslušné informácie oznamovali verejnosti, by mali niesť Komisia, zodpovedné orgány, ako aj prijímatelia. S cieľom zabezpečiť efektívnejšiu komunikáciu so širokou verejnosťou a väčšiu súčinnosť medzi komunikačnými činnosťami vykonávanými na podnet Komisie, rozpočtové prostriedky pridelené na komunikačné činnosti v rámci tohto financovania z prostriedkov Únie by mali prispieť aj na pokrytie nákladov súvisiacich s informovaním o politických prioritách Únie navonok, a to za predpokladu, že sa týkajú všeobecných cieľov financovania z prostriedkov Únie v oblasti vnútorných vecí.
- (40) S cieľom zabezpečiť všeobecné šírenie informácií o financovaní z prostriedkov Únie v oblasti vnútorných vecí, ako aj informovanie potenciálnych prijímateľov o možnostiach financovania by sa mali na základe tohto nariadenia vymedziť podrobné pravidlá týkajúce sa informačných a komunikačných opatrení, ako aj určité technické vlastnosti takýchto opatrení a každý členský štát by mal ako minimum vytvoriť webovú stránku alebo webový portál s potrebnými informáciami. Členské štáty by mali využiť priamejšie formy komunikačných kampaní s cieľom dostatočne informovať potenciálnych prijímateľov, a to okrem iného prostredníctvom pravidelných verejných podujatí, napr. informačných dní a školení.
- (41) Účinnosť podporovaných akcií závisí aj od ich hodnotenia a šírenia informácií o ich výsledkoch. V tejto súvislosti by sa mali formálne stanoviť zodpovednosti členských štátov a Komisie a mechanizmy zabezpečujúce spoľahlivosť hodnotenia a kvalitu príslušných informácií.
- (42) S cieľom zmeniť ustanovenia tohto nariadenia o spoločných zásadách týkajúcich sa oprávnenosti výdavkov, by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ). Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov. Pri príprave a vypracúvaní delegovaných aktov by Komisia mala zabezpečiť, aby sa príslušné dokumenty súčasne, vo vhodnom čase a vhodným spôsobom postúpili Európskemu parlamentu a Rade.
- (43) Pri uplatňovaní tohto nariadenia vrátane vypracovania delegovaných aktov by Komisia mala konzultovať s expertmi zo všetkých členských štátov.
- (44) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia by sa mali Komisii udeliť vykonávacie právomoci. Tieto právomoci by sa mali uplatňovať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011⁽¹⁾.
- (45) Na vykonávacie akty, ktorými sa stanovujú spoločné povinnosti pre členské štáty, predovšetkým v súvislosti s poskytovaním informácií Komisii, by sa mal uplatňovať postup preskúmania, zatiaľ čo na prijímanie vykonávacích aktov, ktoré sa týkajú vzorových formulárov pre poskytovanie informácií Komisii, by sa vzhľadom na ich čisto technickú povahu mal uplatňovať konzultačný postup.
- (46) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to stanovenie všeobecných ustanovení o vykonávaní osobitných nariadení, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni jednotlivých členských štátov, ale z dôvodu rozsahu a dôsledkov akcie ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o EÚ. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (47) Pokiaľ sa v tomto nariadení ustanovujú všeobecné pravidlá, ktoré sú nevyhnutné na to, aby sa mohli vykonávať osobitné nariadenia, a v ktorých sa stanovuje jeho uplatniteľnosť na tieto osobitné nariadenia a ktoré predstavujú akty nadväzujúce na schengenský *acquis* vo vzťahu ku krajinám, na ktoré sú uplatniteľné tieto osobitné nariadenia na základe príslušných protokolov pripojených k Zmluve o EÚ a ZFEÚ alebo na základe príslušných dohôd, toto nariadenie by sa malo uplatňovať spolu s týmito osobitnými nariadeniami. Z toho vyplýva, že toto nariadenie môže v uvedenom rozsahu vytvárať spojenie s ustanoveniami osobitných nariadení, ktorými sa rozvíja schengenský *acquis* a že naň môže mať priamy vplyv, čo má dôsledky pre jeho právny rámec.
- (48) V súlade s článkom 3 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o EÚ a ZFEÚ, tieto členské štáty oznámili želanie zúčastniť sa na prijatí a uplatňovaní tohto nariadenia.
- (49) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o EÚ a ZFEÚ, sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tohto nariadenia, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.
- (50) Je vhodné zosúladiť dobu uplatňovania tohto nariadenia s dobou uplatňovania nariadenia Rady (EÚ, Euratom) č. 1311/2013⁽¹⁾. Toto nariadenie by sa preto malo uplatňovať od 1. januára 2014,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Účel a rozsah pôsobnosti

V tomto nariadení sa ustanovujú všeobecné pravidlá vykonávania osobitných nariadení v súvislosti:

- a) s financovaním výdavkov;
- b) s partnerstvami, programovaním, podávaním správ, monitorovaním a hodnotením;
- c) so systémami riadenia a kontroly, ktoré majú zaviesť členské štáty;
- d) so schvaľovaním účtov.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

- a) „osobitné nariadenia“ sú:
 - nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 516/2014⁽²⁾,
 - nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 513/2014⁽³⁾, ako aj
 - akékoľvek ďalšie nariadenie, v ktorom sa stanovuje uplatňovanie tohto nariadenia;
- b) „programovanie“ je proces organizácie, rozhodovania a financovania vo viacerých etapách zameraný na viacročné vykonávanie spoločných akcií Únie a členských štátov v záujme dosahovania cieľov osobitných nariadení;

⁽¹⁾ Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) č. 1311/2013 z 2. decembra 2013, ktorým sa ustanovuje viacročný finančný rámec na roky 2014 – 2020 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 884).

⁽²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 516/2014 zo 16. apríla 2014, ktorým sa zriaďuje Fond pre azyl, migráciu a integráciu, a ktorým sa mení rozhodnutie Rady 2008/381/ES a ruší rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 573/2007/ES, rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 575/2007/ES a rozhodnutie Rady 2007/435/ES (pozri stranu 168 tohto úradného vestníka).

⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 513/2014 zo 16. apríla 2014, ktorým sa ako súčasť Fondu pre vnútornú bezpečnosť zriaďuje nástroj pre finančnú podporu v oblasti policajnej spolupráce, predchádzania trestnej činnosti, boja proti trestnej činnosti a krízového riadenia a ktorým sa zrušuje rozhodnutie Rady 2007/125/SVV (pozri stranu 93 tohto úradného vestníka).

- c) „akcia“ je projekt alebo skupina projektov, ktoré vybral orgán zodpovedný za dotknutý národný program alebo ktoré boli vybraté v rámci jeho zodpovednosti a ktoré prispievajú k dosahovaniu všeobecných alebo osobitných cieľov osobitných nariadení;
- d) „akcia Únie“ je nadnárodná akcia alebo akcia osobitného záujmu pre Úniu v zmysle osobitných nariadení;
- e) „projekt“ je konkrétny praktický prostriedok, ktorý prijímateľ príspevku Únie využíva na vykonanie celej akcie alebo jej časti;
- f) „núdzová pomoc“ je projekt alebo skupina projektov zameraných na riešenie núdzovej situácie v zmysle osobitných nariadení;
- g) „prijímateľ“ je adresát príspevku Únie v rámci projektu, a to buď verejný alebo súkromný subjekt, medzinárodné organizácie alebo Medzinárodný výbor Červeného kríža (ďalej len „MVČK“), Medzinárodná federácia národných spoločností Červeného kríža a Červeného polmesiaca.

KAPITOLA II

ZÁSADY POMOCI

Článok 3

Všeobecné zásady

1. V osobitných nariadeniach sa ustanovuje poskytovanie podpory prostredníctvom národných programov, akcií Únie a núdzovej pomoci, ktorá dopĺňa intervenciu na národnej, regionálnej a miestnej úrovni, v záujme dosahovania cieľov Únie, čím sa zároveň vytvára pridaná hodnota pre Úniu.
2. Komisia a členské štáty zabezpečia, aby podpora poskytovaná na základe osobitných nariadení a prostredníctvom členských štátov bola v súlade s relevantnými činnosťami, politikami a prioritami Únie a aby dopĺňala ostatné nástroje Únie pri zohľadnení konkrétnej situácie každého členského štátu.
3. Podpora poskytovaná na základe osobitných nariadení sa realizuje v úzkej spolupráci Komisie s členskými štátmi.
4. Komisia a členské štáty – v prípade akcií vykonávaných v tretích krajinách a v súvislosti s tretími krajinami aj v spolupráci s Európskou službou pre vonkajšiu činnosť (ďalej len „ESVČ“) zabezpečia v súlade so svojimi príslušnými zodpovednosťami koordináciu tohto nariadenia s osobitnými nariadeniami, ako aj s ostatnými relevantnými politikami, stratégiami a nástrojmi Únie vrátane tých, ktoré patria do rámca vonkajšej činnosti Únie.
5. Komisia a členské štáty, v prípade potreby spolu s ESVČ, zabezpečia, aby sa akcie v tretích krajinách a v súvislosti s tretími krajinami vykonávali v synerгии a súlade s ďalšími akciami, ktoré Únie podporila prostredníctvom svojich nástrojov a ktoré sa vykonávajú mimo Únie. Zabezpečia najmä, aby tieto akcie:
 - a) boli v súlade s vonkajšou politikou Únie, aby sa pri nich dodržiavala zásada súdržnosti politík v záujme rozvoja a aby boli v súlade so strategickými programovými dokumentmi pre daný región alebo krajinu;
 - b) boli zamerané na iné ako rozvojové opatrenia;
 - c) boli v záujme vnútorných politík Únie a v súlade s činnosťami vykonávanými v rámci Únie.
6. Komisia a členské štáty uplatňujú zásadu riadneho finančného hospodárenia v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) č. 966/2012, najmä v súlade so zásadami hospodárnosti, účinnosti a efektívnosti ako sa uvádza v článku 30 uvedeného nariadenia..
7. Komisia a členské štáty zabezpečia účinnosť podpory poskytovanej na základe osobitných nariadení, a to aj prostredníctvom monitorovania, podávania správ a hodnotenia.

8. Komisia a členské štáty vykonávajú svoje príslušné úlohy v súvislosti s týmto nariadením a osobitnými nariadeniami s cieľom znížiť administratívne zaťaženie prijímateľov, členských štátov a Komisie pri zohľadnení zásady proporcionality.

Článok 4

Súlad s právom Únie a vnútroštátnym právom

Akcie financované na základe osobitných nariadení sú v súlade s uplatniteľným právom Únie a vnútroštátnym právom.

Článok 5

Ochrana finančných záujmov Únie

1. Komisia prijme vhodné opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby sa pri vykonávaní akcií financovaných na základe tohto nariadenia a osobitných nariadení chránili finančné záujmy Únie uplatňovaním preventívnych opatrení na zamedzenie podvodom, korupcii a iným protiprávnym činnostiam, účinnými kontrolami, vymáhaním neoprávnene vyplatených súm pri odhalení nezrovnalostí a v prípade potreby aj ukladaním účinných, primeraných a odrádzajúcich správnych a peňažných sankcií.

2. Členské štáty predchádzajú nezrovnalostiam, odhaľujú ich a vykonávajú následnú nápravu a vymáhajú neoprávnene vyplatené sumy spolu s úrokmi z omeškania. Tieto nezrovnalosti oznamujú Komisii a zároveň ju informujú, ak nastane akýkoľvek výrazný pokrok v priebehu príslušných správnych a súdnych konaní.

3. Ak sumy neoprávnene vyplatené prijímateľovi nemožno vymôcť, a to z dôvodu pochybenia alebo nedbanlivosti na strane členského štátu, je tento členský štát zodpovedný za vrátenie príslušných súm do rozpočtu Únie.

4. Členské štáty zabezpečujú účinné predchádzanie podvodom, a to najmä v oblastiach s vyššou mierou rizika. Takéto predchádzanie má odrádzajúci účinok, pričom sa prihliada na prínosy a primeranosť opatrení.

5. Komisia je splnomocnená v súlade s článkom 58 prijímať delegované akty, ktoré sa týkajú povinností členských štátov uvedených v odsekoch 2 a 3 tohto článku.

6. Komisia stanoví prostredníctvom vykonávacích aktov frekvenciu správ o nezrovnalostiach a formát podávania správ. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 59 ods. 2.

7. Komisia alebo jej zástupcovia a Dvor audítorov majú právomoc vykonávať na základe dokumentov a na mieste audit u všetkých prijímateľov grantov, dodávateľov a subdodávateľov, ktorým boli poskytnuté finančné prostriedky Únie v súlade s týmto nariadením a osobitnými nariadeniami.

8. OLAF môže viesť vyšetrovania vrátane kontrol na mieste a inšpekcií v súlade s ustanoveniami a postupmi stanovenými v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 ⁽¹⁾ a v nariadení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 ⁽²⁾ s cieľom zistiť, či v súvislosti s dohodou alebo grantovou zmluvou alebo zmluvou o financovaní v súlade s týmto nariadením a osobitnými nariadeniami nedošlo k podvodu, korupcii alebo akejkoľvek inej protiprávnej činnosti dotýkajúcej sa finančných záujmov Únie.

9. Bez toho, aby boli dotknuté odseky 1, 7 a 8, dohody o spolupráci s tretími krajinami a s medzinárodnými organizáciami, zmluvy, dohody o grante a grantová zmluva, ktoré budú výsledkom vykonávania tohto nariadenia a osobitných nariadení, obsahujú ustanovenia, ktorými sa Komisii, Dvoru audítorov a úradu OLAF v súlade s ich príslušnými právomocami výslovne udeľuje právomoc vykonávať takéto audity a vyšetrovania.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Ú. v. EÚ L 248, 18.9.2013, s. 1).

⁽²⁾ Nariadenie Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločností pred spreneverou a inými podvodmi (Ú. v. ES L 292, 15.11.1996, s. 2).

KAPITOLA III

FINANČNÝ RÁMEC PRE AKCIE ÚNIE, NÚDZOVÚ A TECHNICKÚ POMOC

Článok 6

Vykonávací rámec

1. Komisia stanoví celkovú sumu, ktorá bude k dispozícii pre akcie Únie, núdzovú a technickú pomoc, na podnet Komisie z prostriedkov vyčlenených z rozpočtu Únie na daný rok.
2. Komisia prostredníctvom vykonávacieho aktu prijme pracovný program pre akcie Únie a núdzovú pomoc. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 59 ods. 3.
3. V záujme zabezpečenia včasnej dostupnosti prostriedkov môže Komisia osobitne prijať pracovný program pre núdzovú pomoc.
4. Akcie Únie, núdzová pomoc a technická pomoc sa môžu na podnet Komisie vykonávať buď priamo, teda Komisiou alebo prostredníctvom výkonných agentúr, alebo nepriamo, teda inými subjektmi a osobami ako sú členské štáty, v súlade s článkom 60 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012.

Článok 7

Núdzová pomoc

1. V reakcii na núdzovú situáciu, ako sa vymedzuje v osobitných nariadeniach, môže Komisia rozhodnúť o poskytnutí núdzovej pomoci. V takomto prípade včas informuje Európsky parlament a Komisiu.
2. V rámci stropu dostupných prostriedkov môže núdzová pomoc dosahovať až 100 % oprávnených výdavkov.
3. Núdzová pomoc môže pozostávať z pomoci v členských štátoch a v tretích krajinách v súlade s cieľmi a akciami vymedzenými v osobitných nariadeniach.
4. Prostredníctvom núdzovej pomoci možno hradiť výdavky, ktoré boli vynaložené ešte pred dátumom podania žiadosti o grant alebo žiadosti o pomoc, nie však pred 1. januárom 2014, ak je to z hľadiska vykonávania akcie potrebné.
5. Núdzová pomoc sa môže poskytnúť formou grantov, ktoré sa priamo udelia agentúram Únie.

Článok 8

Akcie Únie a núdzová pomoc v tretích krajinách alebo v súvislosti s tretími krajinami

1. Komisia môže rozhodnúť o financovaní akcií Únie a núdzovej pomoci v tretích krajinách alebo v súvislosti s tretími krajinami v súlade s cieľmi a akciami vymedzenými v osobitných nariadeniach.
2. V prípade priameho vykonávania takýchto akcií môžu žiadať o grant predkladať tieto subjekty:
 - a) členské štáty;
 - b) tretie krajiny v riadne odôvodnených prípadoch, ak je grant potrebný na dosiahnutie cieľov tohto nariadenia alebo osobitných nariadení;
 - c) spoločné orgány zriadené tretími krajinami a Úniou alebo členskými štátmi;
 - d) medzinárodné organizácie vrátane regionálnych organizácií, orgánov, útvarov a misií OSN, medzinárodných finančných inštitúcií a rozvojových bánk a inštitúcií s medzinárodnými právomocami, pokiaľ prispievajú k dosahovaniu cieľov dotknutého osobitného nariadenia (nariadení);
 - e) MVČK a Medzinárodná federácia národných spoločností Červeného kríža a Červeného polmesiacu;
 - f) mimovládne organizácie zriadené a zaregistrované v Únii a v krajinách pridružených k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského *acquis*;

g) agentúry Únie pôsobiace v oblasti núdzovej pomoci.

Článok 9

Technická pomoc na podnet Komisie

1. Na podnet Komisie alebo v jej mene sa môžu prostredníctvom osobitných nariadení podporovať prípravné opatrenia a opatrenia a činnosti súvisiace s prípravou, monitorovaním, administratívnou a technickou pomocou, hodnotením, auditom a kontrolou, ktoré sú potrebné na účely vykonávania tohto nariadenia a osobitných nariadení.

2. Opatrenia a činnosti uvedené v odseku 1 môžu zahŕňať:

- a) pomoc v súvislosti s prípravou a posudzovaním projektov;
- b) podporu posilňovania inštitúcií a budovania administratívnych kapacít v záujme účinného uplatňovania tohto nariadenia a osobitných nariadení;
- c) opatrenia týkajúce sa analýzy, riadenia, monitorovania, výmeny informácií a vykonávania tohto nariadenia a osobitných nariadení, ako aj opatrenia týkajúce sa realizácie systémov kontroly a technickej a administratívnej pomoci;
- d) hodnotenia, odborné správy, štatistiky a štúdie vrátane tých, ktoré majú všeobecný charakter, týkajúce sa uplatňovania osobitných nariadení;
- e) akcie zamerané na šírenie informácií, podporu vytvárania sietí, vykonávanie komunikačných činností, zvyšovanie povedomia a podporu spolupráce a výmeny skúseností, a to aj s tretími krajinami. S cieľom zabezpečiť účinnejšiu komunikáciu so širokou verejnosťou a väčšiu synergiu medzi komunikačnými činnosťami vykonávanými na podnet Komisie prispievajú rozpočtové prostriedky pridelované na základe tohto nariadenia na komunikačné akcie aj pokrytie nákladov súvisiacich s informovaním o politických prioritách Únie navonok, a to za predpokladu, že sa týkajú všeobecných cieľov tohto nariadenia a osobitných nariadení;
- f) inštaláciu, aktualizáciu, prevádzkovanie a vzájomné prepojenie počítačových systémov zameraných na riadenie, monitorovanie, audit, kontrolu a hodnotenie;
- g) vypracovanie spoločného rámca hodnotenia a monitorovania, ako aj systému ukazovateľov, ktorý v náležitých prípadoch zohľadňuje aj vnútroštátne ukazovatele;
- h) akcie zamerané na zdokonalenie metód hodnotenia a na výmenu informácií o postupoch hodnotenia;
- i) konferencie, semináre, workshopy a iné spoločné informačné a vzdelávacie opatrenia pre príslušné orgány a prijímateľov, ktoré sú zamerané na vykonávanie tohto nariadenia a osobitných nariadení;
- j) akcie súvisiace s odhaľovaním podvodov a predchádzaním podvodom;
- k) akcie súvisiace s auditom.

3. Opatrenia a činnosti uvedené v odseku 1 sa môžu týkať aj predchádzajúcich a nasledujúcich finančných rámcov.

KAPITOLA IV

NÁRODNÉ PROGRAMY

ODDIEL 1

Programovanie a rámec vykonávania

Článok 10

Programovanie

Ciele osobitných nariadení sa dosahujú v rámci viacročného programovania na obdobie 2014 až 2020, pričom v polovici trvania programu sa vykoná preskúmanie v súlade s článkom 15.

Článok 11

Subsidiarita a proporcionalita intervencií

1. Členské štáty a ich príslušné orgány vymedzené v článku 25 sú zodpovedné za vykonávanie programov a plnenie svojich úloh podľa tohto nariadenia a osobitných nariadení na príslušnej úrovni, a to v súlade s inštitucionálnym, právnym a finančným rámcom dotknutého členského štátu, ako aj v súlade s týmto nariadením a osobitnými nariadeniami.
2. V mechanizmoch vykonávania a využívania podpory poskytovanej na základe osobitných nariadení, a najmä finančných a administratívnych zdrojov požadovaných v súvislosti s podávaním správ, hodnotením, riadením a kontrolou sa zohľadňuje zásada proporcionality a zároveň sa nimi znižuje administratívne zaťaženie a uľahčuje efektívne vykonávanie, a to s ohľadom na úroveň pridelenej podpory.

Článok 12

Partnerstvo

1. Každý členský štát v súlade so svojimi vnútroštátnymi predpismi a praxou a so všetkými uplatniteľnými bezpečnostnými požiadavkami organizuje partnerstvo s relevantnými orgánmi a subjektmi na účely vykonávania úlohy stanovenej v odseku 3. Partnerstvo tvoria podľa potreby relevantné orgány verejnej moci na národnej, regionálnej a miestnej úrovni. Ak sa to považuje za vhodné, súčasťou partnerstva sú aj relevantné medzinárodné organizácie, mimovládne organizácie a sociálni partneri.
2. Partnerstvo sa realizuje v plnom súlade s príslušnou inštitucionálnou, právnou a finančnou jurisdikciou každej kategórie partnera.
3. Členský štát zapojí partnerstvo do prípravy, vykonávania, monitorovania a hodnotenia národných programov. Zloženie partnerstva sa môže meniť v rôznych etapách programu.
4. Každý členský štát zriadi monitorovací výbor na podporu vykonávania národných programov.
5. Komisia môže poskytnúť usmernenia k monitorovaniu národných programov a – ak je to potrebné a po dohode s dotknutým členským štátom – sa môže zúčastniť na práci monitorovacieho výboru v poradnej funkcii.

Článok 13

Politický dialóg

1. S cieľom uľahčiť prípravu národných programov každý členský štát a Komisia vedú dialóg na úrovni vyšších úradníkov, pričom sa zohľadňujú príslušné orientačné časové rámce ustanovené v článku 14. Dialóg sa zameriava na celkové výsledky, ktoré sa majú dosiahnuť prostredníctvom národných programov s cieľom riešiť potreby a priority členských štátov v oblastiach intervencie, ktoré sú zahrnuté do osobitných nariadení, pričom sa zohľadňuje východisková situácia v dotknutom členskom štáte a ciele osobitných nariadení. Dialóg je tiež príležitosťou na výmenu názorov o akciách Únie. Výsledok dialógu bude slúžiť ako usmernenie pre prípravu a schvaľovanie národných programov a jeho súčasťou bude orientačný dátum, ku ktorému sa očakáva, že členský štát predloží národné programy Komisii tak, aby sa umožnilo včasné prijatie programu. Tento výsledok sa zaznamená v schválenej zápisnici.
2. Akcie, ktoré sa majú vykonávať v tretích krajinách a v súvislosti s tretími krajinami, sa nesmú priamo zameriavať na rozvoj a v rámci politického dialógu je cieľom dosiahnuť plného súladu so zásadami a všeobecnými cieľmi vonkajšej činnosti a zahraničnej politiky Únie v súvislosti s dotknutou krajinou alebo regiónom.
3. Po uzavretí politických dialógov Komisia informuje Európsky parlament o ich celkovom výsledku.
4. Ak to členský štát a Komisia uznajú za vhodné, politický dialóg sa môže zopakovať po preskúmaní v polovici trvania programu, ktoré je uvedené v článku 15, s cieľom prehodnotiť potreby daného členského štátu a priority Únie.

Článok 14

Príprava a schvaľovanie národných programov

1. Každý členský štát navrhuje na základe výsledkov politického dialógu uvedeného v článku 13 ods. 1 viacročný národný program v súlade s osobitnými nariadeniami.
2. Každý návrh národného programu sa vzťahuje na rozpočtové roky v období od 1. januára 2014 do 31. decembra 2020 a pozostáva z týchto prvkov:
 - a) opis východiskovej situácie v členskom štáte spolu s faktickými informáciami, ktoré sú potrebné na správne posúdenie požiadaviek;
 - b) analýza požiadaviek členského štátu a jeho národných cieľov stanovených tak, aby sa splnili tieto požiadavky počas obdobia, v ktorom sa realizuje program;
 - c) primeraná stratégia obsahujúca stanovenie cieľov, ktoré sa majú s podporou z rozpočtu Únie dosiahnuť, doplnená o očakávané výsledky, orientačný časový plán a príklady akcií plánovaných na dosiahnutie týchto cieľov;
 - d) opis spôsobu, akým sa do programu začlenili ciele osobitných nariadení;
 - e) mechanizmus na zabezpečenie koordinácie medzi nástrojmi zriadenými na základe osobitných nariadení a ostatnými nástrojmi Únie a národnými nástrojmi;
 - f) informácie o rámci monitorovania a hodnotenia, ktorý sa má stanoviť, a ukazovatele, ktoré sa majú použiť na meranie pokroku pri dosahovaní sledovaných cieľov v porovnaní s východiskovou situáciou v členskom štáte;
 - g) vykonávacie ustanovenia národného programu obsahujúce určenie príslušných orgánov a súhrnný opis plánovaného systému riadenia a kontroly;
 - h) súhrnný opis zvoleného prístupu k vykonávaniu zásady partnerstva ustanovenej v článku 12;
 - i) návrh finančného plánu obsahujúceho orientačné rozdelenie podľa jednotlivých rozpočtových rokov obdobia vrátane orientačných výdavkov na technickú pomoc;
 - j) mechanizmy a metódy, ktoré sa použijú na oboznámenie verejnosti s národným programom.
3. Členské štáty predložia navrhované národné programy Komisii najneskôr tri mesiace po uzavretí politického dialógu uvedeného v článku 13.
4. Komisia prijme prostredníctvom vykonávacích aktov vzor, podľa ktorého sa majú vypracovať národné programy. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 59 ods. 3.
5. Pred schválením návrhu národného programu Komisia preskúma:
 - a) jeho súlad s cieľmi osobitných nariadení a výsledkom politického dialógu uvedeného v článku 13 ods. 1;
 - b) rozdelenie financovania z prostriedkov Únie na jednotlivé ciele vzhľadom na požiadavky osobitného nariadenia a v prípade potreby odôvodnenie akejkoľvek odchýlky od minimálnych podielov stanovených v osobitných nariadeniach;
 - c) relevantnosť cieľov, očakávaných výsledkov, ukazovateľov, časového plánu a príkladov akcií plánovaných v návrhu národného programu z hľadiska stratégie navrhnutej členskými štátmi;
 - d) relevantnosť vykonávacích ustanovení uvedených v odseku 2 písm. g) z hľadiska plánovaných akcií;
 - e) súlad návrhu programu s právom Únie;

- f) komplementárnosť s podporou poskytovanou z iných fondov Únie vrátane Európskeho sociálneho fondu;
- g) v prípade cieľov a príkladov akcií v tretích krajinách alebo v súvislosti s tretími krajinami súlad so zásadami a všeobecnými cieľmi vonkajšej činnosti a zahraničnej politiky Únie, ktoré sa vzťahujú na dotknutú krajinu alebo región, ak sú takéto ciele a akcie na základe osobitného nariadenia stanovené.
6. Komisia do troch mesiacov odo dňa predloženia návrhu národného programu oznámi svoje pripomienky. Ak sa Komisia domnieva, že návrh národného programu nie je v súlade s cieľmi osobitného nariadenia z hľadiska národnej stratégie alebo že finančné prostriedky Únie pridelené na tieto ciele nie sú dostatočné alebo že sa v programe nedodržiava právo Únie, vyzve dotknutý členský štát, aby poskytol všetky potrebné doplňujúce informácie a prípadne aby návrh národného programu upravil.
7. Komisia schváli každý národný program najeskôr do šiestich mesiacov od jeho formálneho predloženia členským štátom, a to za predpokladu, že všetky pripomienky Komisie boli primerane zohľadnené.
8. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 7, Komisia informuje Európsky parlament o celkovom výsledku uplatňovania odsekov 5 a 6 vrátane súladu s minimálnymi percentuálnymi podielmi stanovenými pre jednotlivé ciele v príslušných osobitných nariadeniach, či odchýlky od týchto podielov.
9. Ak nastanú nové alebo nepredvídané okolnosti, z podnetu Komisie alebo dotknutého členského štátu sa schválený národný program môže znovu preskúmať a podľa potreby zrevidovať na zvyšok programového obdobia.

Článok 15

Preskúmanie v polovici trvania

1. Komisia a členské štáty v roku 2018 opätovne preskúmajú situáciu vzhľadom na priebežné hodnotiace správy, ktoré členské štáty predložia v súlade s článkom 57 ods. 1 písm. a), a s prihliadnutím na vývoj politiky Únie a vývoj v dotknutých členských štátoch.
2. V nadväznosti na preskúmanie uvedené v odseku 1 a jeho výsledok, je možné zrevidovať národné programy.
3. Pravidlá stanovené v článku 14 vzťahujúce sa na prípravu a schvaľovanie národných programov sa obdobne uplatňujú aj na prípravu a schvaľovanie revidovaných národných programov.
4. Po ukončení preskúmania v polovici trvania ako súčasť priebežného hodnotenia uvedeného v článku 57 ods. 2 písm. a) predloží Komisia Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov správu o tomto preskúmaní v polovici trvania.

Článok 16

Štruktúra financovania

1. Finančné príspevky poskytované na základe národných programov majú formu grantov.
2. Akcie podporované na základe národných programov sa spolufinancujú z verejných alebo súkromných zdrojov, majú neziskovú povahu a nie sú predmetom financovania z iných zdrojov, na ktoré sa vzťahuje rozpočet Únie.
3. Príspevok z rozpočtu Únie neprekročí 75 % celkových oprávnených výdavkov na projekt.
4. Príspevok z rozpočtu Únie sa môže zvýšiť na 90 % v prípade osobitných akcií alebo strategických priorít v zmysle osobitných nariadení.
5. Príspevok z rozpočtu Únie sa môže zvýšiť na 90 % vo výnimočných riadne odôvodnených prípadoch, napríklad z dôvodu ekonomického tlaku na vnútroštátne rozpočty, ak by nebolo možné inak zrealizovať projekt alebo by sa nedosiahli ciele národného programu.
6. Príspevok z rozpočtu Únie na technickú pomoc z podnetu členských štátov môže dosiahnuť až 100 % celkových oprávnených výdavkov.

Článok 17

Všeobecné zásady oprávnenosti

1. Oprávnenosť výdavkov sa určuje na základe vnútroštátnych predpisov okrem prípadov, keď sú v tomto nariadení alebo v osobitných nariadeniach stanovené osobitné pravidlá.
2. V súlade s osobitnými nariadeniami, ak majú byť výdavky oprávnené, musia:
 - a) patriť do rozsahu pôsobnosti osobitných nariadení a ich cieľov;
 - b) byť potrebné na vykonávanie činností, ktorých sa týka dotknutý projekt;
 - c) byť primerané a zodpovedať zásadám riadneho finančného hospodárenia, a to najmä zásade dosiahnutia primeranej hodnoty za vynaložené prostriedky a zásade nákladovej efektívnosti.
3. Výdavky sú na základe osobitných nariadení oprávnené na podporu, ak:
 - a) vznikli a boli uhradené prijímateľom v období od 1. januára 2014 do 31. decembra 2022 a
 - b) ich určený zodpovedný orgán ich skutočne uhradil v období od 1. januára 2014 do 30. júna 2023.
4. Odchylné od odseku 3 budú oprávnené aj výdavky vyplatené v roku 2014, ak ich vyplatil zodpovedný orgán predtým, ako bol formálne určený v súlade s článkom 26, za predpokladu, že systémy riadenia a kontroly používané pred formálnym určením boli v podstate rovnaké, ako tie, ktoré platia po formálnom určení zodpovedného orgánu.
5. Výdavky zahrnuté do žiadosti o platbu, ktoré prijímateľ predkladá zodpovednému orgánu, sú doložené faktúrami alebo účtovnými dokladmi rovnocennej dôkaznej hodnoty s výnimkou foriem podpory podľa článku 18 ods. 1 písm. b), c) a d). V prípade takýchto foriem podpory suma zahrnutá do žiadosti o platbu odchylné od odseku 3 tohto článku zodpovedá nákladom, ktoré prijímateľovi nahradil zodpovedný orgán.
6. Čisté príjmy priamo generované projektom počas jeho realizácie, ktoré v čase schvaľovania projektu neboli zohľadnené, sa odpočítajú od oprávnených výdavkov projektu najneskôr v záverečnej žiadosti o platbu, ktorú predloží prijímateľ.

Článok 18

Oprávnené výdavky

1. Oprávnené výdavky sa môžu nahradiť takto:
 - a) náhradou oprávnených, skutočne vynaložených a uhradených nákladov, prípadne aj po zohľadnení odpisov;
 - b) na základe štandardných sadzobníkov jednotkových nákladov;
 - c) jednorazovými platbami;
 - d) paušálnym financovaním vo výške určitého percentuálneho podielu uplatneného na jednu alebo viacero vymedzených kategórií nákladov.
2. Možnosti uvedené v odseku 1 sa môžu kombinovať, ak sa každá z nich vzťahuje na inú kategóriu nákladov alebo sa využívajú na rozličné projekty, ktoré tvoria súčasť jednej akcie, alebo na jednotlivé etapy jednej akcie.
3. Ak sa projekt realizuje výhradne prostredníctvom verejného obstarávania prác, tovaru alebo služieb, uplatňuje sa len odsek 1 písm. a). Ak je verejné obstarávanie v rámci projektu obmedzené na isté kategórie nákladov, možno uplatniť všetky možnosti uvedené v odseku 1.
4. Sumy uvedené v odseku 1 písm. b), c) a d) sa stanovujú jedným z týchto spôsobov:
 - a) na základe spravodlivej, nestrannej a overiteľnej metódy výpočtu založenej na:
 - i) štatistických údajoch alebo iných objektívnych informáciách;

- ii) overených historických údajoch jednotlivých prijímateľov alebo
 - iii) na základe uplatnenia zvyčajných postupov pre účtovanie nákladov jednotlivých prijímateľov;
- b) v súlade s pravidlami na uplatnenie zodpovedajúcich stupníc jednotkových nákladov, jednorazových platieb a paušálnych sadziieb uplatňovaných v prípade politík Únie pri podobnom type projektu a prijímateľa;
- c) v súlade s pravidlami uplatňovania zodpovedajúcich stupníc jednotkových nákladov, jednorazových platieb a paušálnych sadziieb uplatňovaných v prípade grantových schém financovaných výlučne dotknutým členským štátom pri podobnom type projektu a prijímateľa.

5. V dokumente, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory pre každý projekt, sa stanoví metóda, ktorá sa uplatní na určenie nákladov projektu, ako aj podmienky na vyplatenie grantu.

6. Ak pri realizácii projektu vzniknú nepriame náklady, môžu sa vypočítať ako paušálna sadzba jedným z týchto spôsobov:

- a) ako paušálna sadzba až do výšky 25 % oprávnených priamych nákladov pod podmienkou, že táto sadzba sa vypočíta pomocou spravodlivej, nestrannej a overiteľnej metódy výpočtu alebo pomocou metódy uplatňovanej v prípade grantových schém financovaných výlučne dotknutým členským štátom pri podobnom type projektu a prijímateľa;
- b) ako paušálna sadzba až do výšky 15 % oprávnených priamych nákladov na zamestnancov bez požiadavky, aby dotknutý členský štát vykonal akýkoľvek výpočet na stanovenie uplatniteľnej sadzby;
- c) ako paušálna sadzba uplatňovaná na oprávnené priame náklady na základe existujúcich metód a príslušných sadziieb, ktoré sa v prípade politík Únie uplatňujú pri podobnom type projektu a prijímateľa.

7. Na účely určenia nákladov na zamestnancov v súvislosti s realizáciou projektu sa uplatniteľná hodinová sadzba môže vypočítať tak, že sa najaktuálnejšie zdokumentované hrubé ročné náklady na zamestnancov vydedia hodnotou 1 720 hodín.

8. Okrem metód ustanovených v odseku 4 v prípade, keď príspevok z rozpočtu Únie nepresahuje 100 000 EUR, sa sumy uvedené v odseku 1 písm. b), c) a d) môžu stanoviť individuálne odkazom na návrh rozpočtu, ktorý *ex ante* schválil zodpovedný orgán.

9. Odpisy sa môžu považovať za oprávnené náklady, ak sú splnené tieto podmienky:

- a) umožňujú to pravidlá oprávnenosti v národnom programe;
- b) výška výdavkov je riadne doložená podpornými dokladmi, ktorých dôkazná hodnota je rovnocenná faktúram na oprávnené náklady, ak boli tieto výdavky nahradené v zmysle odseku 1 písm. a);
- c) náklady sa vzťahujú výlučne na obdobie, počas ktorého je projekt podporovaný;
- d) podpora z rozpočtu Únie neprispela k nadobudnutiu odpisovaného majetku.

10. Bez toho, aby bol dotknutý článok 43, na účely odseku 8 tohto článku môžu členské štáty, ktorých menou nie je euro používať konverzný kurz eura stanovený k dátumu schválenia projektu alebo podpísania dohody o projekte na základe mesačného účtovného výmenného kurzu, ktorý Komisia zverejňuje elektronicky. Konverzný kurz eura sa v priebehu trvania projektu nebude upravovať.

Článok 19

Neoprávnené výdavky

Na získanie príspevku z rozpočtu Únie na základe osobitných nariadení nie sú oprávnené tieto náklady:

- a) úroky z dlžných súm;
- b) kúpa nezastavaného pozemku;

- c) kúpa zastavaného pozemku, ktorý je potrebný pre realizáciu projektu, ak výška týchto výdavkov presahuje 10 % celkových oprávnených výdavkov na dotknutý projekt;
- d) daň z pridanej hodnoty (DPH) okrem prípadov, keď s výnimkou prípadu, keď konečný príjemca preukáže, že mu nemôže byť vrátená.

Článok 20

Technická pomoc na podnet členských štátov

1. Na základe osobitných nariadení možno na podnet členského štátu v prípade každého jednotlivého národného programu podporovať akcie súvisiace s prípravou, riadením, monitorovaním, hodnotením, šírením informácií a komunikáciou, vytváraním sietí, kontrolou a auditom, ako aj opatrenia na posilnenie administratívnych kapacít na vykonávanie tohto nariadenia a osobitných nariadení.
2. Opatrenia uvedené v odseku 1 môžu zahŕňať:
 - a) výdavky súvisiace s prípravou, výberom, posudzovaním, riadením a monitorovaním programu, akcií alebo projektov;
 - b) výdavky súvisiace s auditmi a kontrolami akcií alebo projektov na mieste;
 - c) výdavky súvisiace s hodnotením programu, akcií alebo projektov;
 - d) výdavky súvisiace s komunikáciou, šírením informácií a transparentnosťou v súvislosti s programom, akciami alebo projektmi vrátane výdavkov vyplývajúcich z uplatnenia článku 53 a výdavkov na informačné a propagačné kampane o cieľoch programu zorganizované okrem iného aj na miestnej úrovni;
 - e) výdavky súvisiace s nadobúdaním, inštaláciou a údržbou počítačových systémov na účely riadenia, monitorovania a hodnotenia podľa tohto nariadenia a osobitných nariadení;
 - f) výdavky na zasadnutia monitorovacích výborov a podvýborov v súvislosti s vykonávaním akcií; vrátane nákladov na expertov a iných účastníkov v uvedených výboroch, a vrátane účastníkov z tretích krajín, ak je ich prítomnosť nevyhnutná na účinné vykonávanie programov, akcií alebo projektov;
 - g) výdavky súvisiace s posilnením administratívnych kapacít na vykonávanie tohto nariadenia a osobitných nariadení.
3. Rozpočtové prostriedky môžu členské štáty použiť na podporu akcií zameraných na zníženie administratívneho zaťaženia prijímateľov a príslušných orgánov uvedených v článku 25 vrátane systémov na elektronickú výmenu údajov, ako aj akcií zameraných na posilnenie kapacít orgánov členských štátov a prijímateľov spravovať a využívať podporu poskytnutú na základe osobitných nariadení.
4. Akcie sa môžu týkať predchádzajúcich aj nasledujúcich finančných rámcov.
5. Ak jeden alebo viac príslušných orgánov sú spoločnými orgánmi pre viac ako jeden národný program, rozpočtové prostriedky na výdavky na technickú pomoc pre každý z dotknutých programov sa môžu čiastočne alebo úplne zlúčiť.

ODDIEL 2

Riadenie a kontrola

Článok 21

Všeobecné zásady systémov riadenia a kontroly

Každý členský štát zavedie na účely vykonávania svojho národného programu systémy riadenia a kontroly, ktorými sa zabezpečuje:

- a) opis funkcií každého orgánu, ktorý je zapojený do riadenia a kontroly a rozdelenie funkcií v rámci každého orgánu;
- b) dodržanie zásady oddelenia funkcií medzi týmito orgánmi a v rámci nich;

- c) postupy na zabezpečenie presnosti a správnosti vykazovaných výdavkov;
- d) počítačové systémy zamerané na účtovníctvo, uchovávanie a prenos finančných údajov a údajov o ukazovateľoch, ako aj na monitorovanie a podávanie správ;
- e) mechanizmy podávania správ a monitorovania, ak zodpovedný orgán poverí vykonávaním úloh iný subjekt;
- f) mechanizmy na účely auditu fungovania systémov riadenia a kontroly;
- g) systémy a postupy zabezpečujúce náležitý audit trail;
- h) predchádzanie, zisťovanie a nápravu nezrovnalostí vrátane podvodu a vymáhanie neoprávnené vyplatených súm vrátane všetkých úrokov z omeškania.

Článok 22

Zodpovednosti v rámci zdieľaného hospodárenia

V súlade so zásadou zdieľaného hospodárenia zodpovedajú členské štáty a Komisia za riadenie a kontrolu národných programov, a to v súlade s ich príslušnými zodpovednosťami stanovenými v tomto nariadení a osobitných nariadeniach.

Článok 23

Zodpovednosti prijímateľov

Prijímatelia v plnej miere spolupracujú s Komisiou a príslušnými orgánmi pri vykonávaní ich funkcií a úloh v súvislosti s týmto nariadením a osobitnými nariadeniami.

Článok 24

Zodpovednosti členských štátov

1. Členské štáty vykonávajú povinnosti v oblasti riadenia, kontroly a auditu a nesú z toho vyplývajúcu zodpovednosť stanovenú v pravidlách zdieľaného hospodárenia, ktoré sa uvádzajú v nariadení (EÚ, Euratom) č. 966/2012 a v tomto nariadení.
2. Členské štáty zabezpečujú, aby boli ich systémy riadenia a kontroly národných programov v súlade s týmto nariadením a aby tieto systémy účinne fungovali.
3. Členské štáty pridelia každému príslušnému orgánu primerané zdroje na vykonávanie ich funkcií počas celého programového obdobia.
4. Členské štáty stanovujú transparentné pravidlá a postupy v oblasti výberu a realizácie projektov v súlade s týmto nariadením a osobitnými nariadeniami.
5. Každá oficiálna výmena informácií medzi členským štátom a Komisiou sa uskutočňuje prostredníctvom systému na elektronickú výmenu údajov. Komisia stanoví prostredníctvom vykonávacích aktov podmienky, ktoré takýto systém na elektronickú výmenu údajov musí spĺňať. Tieto vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 59 ods. 3.

Článok 25

Príslušné orgány

1. Na účely tohto nariadenia a osobitných nariadení sú príslušnými orgánmi:
 - a) zodpovedný orgán: subjekt verejného sektora v dotknutom členskom štáte, ktorý je určeným subjektom v zmysle článku 59 ods. 3 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 a ktorý je jediným subjektom zodpovedným za riadne riadenie a kontrolu národného programu a zabezpečuje všetku komunikáciu s Komisiou;

- b) orgán auditu: národný verejný orgán alebo subjekt, ktorý je funkčne nezávislý od zodpovedného orgánu a ktorý nesie zodpovednosť za každoročné vydanie stanoviska podľa článku 59 ods. 5 druhého pododseku nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012;
- c) podľa potreby jeden alebo viaceré delegované orgány: verejný alebo súkromný subjekt, ktorý vykonáva určité úlohy zodpovedného orgánu v rámci zodpovednosti zodpovedného orgánu.

2. Každý členský štát stanoví pravidlá upravujúce vzťahy medzi orgánmi uvedenými v odseku 1 a vzťahy týchto orgánov s Komisiou.

Článok 26

Určenie zodpovedných orgánov

1. Členské štáty v súlade s článkom 59 ods. 3 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 oznámia Komisii formálne určenie zodpovedných orgánov na ministerskej úrovni v členských štátoch, ktoré zodpovedajú za riadenie a kontrolu výdavkov podľa tohto nariadenia, hneď, ako to bude možné po schválení rozhodnutia o národnom programe.

2. Určenie uvedené v odseku 1 sa uskutoční za predpokladu, že subjekt spĺňa kritériá určenia súvisiace s vnútorným prostredím, kontrolnými činnosťami, informáciami, komunikáciou a monitorovaním stanovené v tomto nariadení alebo na jeho základe.

3. Určenie zodpovedného orgánu sa opiera o stanovisko subjektu vykonávajúceho audit – môže ním byť orgán auditu –, ktorý posudzuje dodržiavanie kritérií určenia zo strany zodpovedného orgánu. Uvedený subjekt môže byť samostatnou verejnou inštitúciou zodpovednou za monitorovanie, hodnotenie a audit správy. Subjekt vykonávajúci audit funguje nezávisle od zodpovedného orgánu a svoju prácu vykonáva v súlade s medzinárodne prijatými štandardmi auditu. Členské štáty môžu svoje rozhodnutie o určení subjektu v súlade s článkom 59 ods. 3 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 založiť na tom, či sú systémy riadenia a kontroly v zásade rovnaké ako tie, ktoré už boli zavedené v predchádzajúcom období, a či fungujú účinne. Ak existujúce výsledky auditu a kontroly preukážu, že určené subjekty už viac nespĺňajú kritériá určenia, členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby sa nedostatky vo vykonávaní úloh týchto subjektov odstránili, a to vrátane ukončenia ich určenia.

4. Komisia má na účely dosiahnutia riadneho fungovania tohto systému právomoc prijať delegované akty v súlade s článkom 58, ktoré sa týkajú:

- a) minimálnych podmienok na určenie zodpovedných orgánov, pokiaľ ide o vnútorné prostredie, kontrolné činnosti, informácie, komunikáciu a monitorovanie, ako aj postupy uskutočnenia a ukončenia určenia;
- b) pravidiel týkajúcich sa dohľadu a postupu preskúmania určenia zodpovedných orgánov;
- c) povinností zodpovedných orgánov, pokiaľ ide o verejné intervencie, ako aj obsahu ich riadiacich a kontrolných zodpovedností.

Článok 27

Všeobecné zásady vzťahujúce sa na kontroly vykonávané zodpovednými orgánmi

1. Zodpovedné orgány vykonávajú systematické administratívne kontroly a dopĺňajú takéto kontroly kontrolami na mieste, a to vo vhodných prípadoch aj neohlásenými kontrolami na mieste, zameranými na výdavky, ktoré sú predmetom žiadostí prijímateľov o záverečné platby a ktoré sú vykázané v ročnej účtovnej závierke, s cieľom nadobudnúť dostatočnú mieru istoty.

2. Pokiaľ ide o kontroly na mieste, zodpovedný orgán vyberie z celkového súboru prijímateľov kontrolnú vzorku, ktorá v náležitých prípadoch pozostáva z náhodnej časti a časti založenej na rizikách, s cieľom získať reprezentatívnu mieru chybovosti a minimálnu úroveň dôveryhodnosti a súčasne sa zamerať na najväčšie chyby.

3. V súvislosti s každou kontrolou na mieste vypracuje zodpovedný orgán správu o kontrole.

4. Ak sa zdá, že zistené problémy majú systematický charakter, a môžu preto predstavovať riziko pre iné projekty, zodpovedný orgán zabezpečí, aby sa vykonalo ďalšie preskúmanie vrátane prípadných dodatočných kontrol s cieľom stanoviť rozsah týchto problémov a zistiť, či miera chybovosti presahuje prípustnú úroveň. Zodpovedný orgán prijme potrebné preventívne a nápravné opatrenia a informuje o nich Komisiu v súhrne uvedenom v článku 59 ods. 5 prvom pododseku písm. b) nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012.

5. Komisia prijme prostredníctvom vykonávacích aktov potrebné pravidlá s cieľom dosiahnuť jednotné uplatňovanie tohto článku. Tieto pravidlá sa môžu týkať predovšetkým:

- a) pravidiel súvisiacich s administratívnymi kontrolami a kontrolami na mieste vrátane neohlásených kontrol na mieste, ktoré vykonáva zodpovedný orgán v súvislosti s plnením povinností, záväzkov a pravidiel oprávnenosti vyplývajúcich z uplatňovania tohto nariadenia a osobitných nariadení, vrátane pravidiel týkajúcich sa obdobia, počas ktorého sa doklady majú archivovať;
- b) pravidiel týkajúcich sa minimálneho rozsahu kontrol na mieste, ktorý je potrebný na účinné riadenie rizík, ako aj podmienok, na základe ktorých musia členské štáty takéto kontroly zintenzívniť alebo zredukovať, ak je zabezpečené riadne fungovanie systémov riadenia a kontroly a ak je miera chybovosti na prípustnej úrovni;
- c) pravidiel a metód podávania správ o vykonaných kontrolách a overeniach a o ich výsledkoch.

Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 59 ods. 3.

Článok 28

Platby prijímateľom

Zodpovedné orgány zabezpečia, aby prijímatelia dostali celú sumu podpory z verejných zdrojov čo najrýchlejšie a v plnej výške. Žiadna suma sa neodpočíta ani nezadrží a neuloží sa žiadny osobitný poplatok alebo iný poplatok s rovnocenným účinkom, ktorý by viedol k zníženiu sumy určenej pre prijímateľov.

Článok 29

Funkcie orgánu auditu

1. Orgán auditu na podporu svojho stanoviska, ktoré vydáva v súlade s článkom 59 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012, zabezpečí, aby sa vykonal audit systémov riadenia a kontroly, ako aj audit primeranej vzorky výdavkov zahrnutých do ročnej účtovnej závierky. Komisia má právomoc prijať delegované akty v súlade s článkom 58 tohto nariadenia o postavení orgánov auditu a podmienkach, ktoré musia ich audity spĺňať.
2. Ak audity vykonáva iný subjekt ako orgán auditu, orgán auditu zabezpečí, aby mal takýto subjekt potrebné špecializované odborné znalosti a funkčnú nezávislosť.
3. Orgán auditu zabezpečí, aby audítorská práca spĺňala medzinárodne uznávané audítorské štandardy.

Článok 30

Spolupráca s orgánmi auditu

1. Komisia spolupracuje s orgánmi auditu, aby koordinovala ich príslušné plány a metódy auditu, a podľa možnosti čím skôr informuje o výsledkoch auditov systémov riadenia a kontroly s cieľom dosiahnuť čo najlepšie a najprimeranejšie využitie zdrojov v oblasti kontroly a predísť neodôvodnenému zdvojeniu práce.
2. Komisia a orgány auditu sa pravidelne stretávajú s cieľom vymeniť si názory na otázky týkajúce sa zlepšenia systémov riadenia a kontroly.

Článok 31

Kontroly a audity vykonávané Komisiou

1. Komisia na základe dostupných informácií vrátane postupu určenia, žiadosti o platbu ročného zostatku uvedené v článku 44, výročných správ o vykonávaní, ako aj auditov vykonaných vnútroštátnymi subjektmi a subjektmi Únie posudzuje, či členské štáty vytvorili systémy riadenia a kontroly, ktoré sú v súlade s týmto nariadením, a či počas vykonávania národných programov tieto systémy fungujú účinne.

2. Bez toho, aby boli dotknuté audity vykonávané členskými štátmi, môžu úradníci alebo oprávnení zástupcovia Komisie vykonávať audity alebo kontroly na mieste na základe oznámenia, ktoré príslušnému vnútroštátnemu orgánu poskytnú aspoň 12 pracovných dní vopred s výnimkou naliehavých prípadov. Komisia dodržiava zásadu proporcionality, pričom zohľadňuje potrebu vyhnúť sa neodôvodnenému zdvojeniu auditov a kontrol vykonávaných členskými štátmi, úroveň rizika pre rozpočet Únie a potrebu minimalizovať administratívne zaťaženie pre prijímateľov. Týchto auditov alebo kontrol sa môžu zúčastniť úradníci alebo oprávnení zástupcovia členského štátu.

3. Do rozsahu auditov alebo kontrol môžu spadať najmä tieto prvky:

- a) overovanie účinného fungovania systémov riadenia a kontroly národného programu alebo jeho časti;
- b) súlad administratívnych postupov s pravidlami Únie;
- c) existencia požadovaných podporných dokladov a ich súvislosť s akciami podporovanými v rámci národných programov;
- d) podmienky, za ktorých sa akcie vykonávajú a kontrolujú;
- e) posúdenie riadneho finančného hospodárenia v súvislosti s akciami a/alebo národným programom.

4. Úradníci alebo oprávnení zástupcovia Komisie, riadne splnomocnení na vykonávanie auditov alebo kontrol na mieste, majú prístup ku všetkým potrebným záznamom, dokumentom a metaúdajom týkajúcim sa projektov a technickej pomoci alebo systémov riadenia a kontroly, a to bez ohľadu na nosič, na ktorom sú uložené. Členské štáty Komisii na požiadanie poskytnú kópie týchto záznamov, dokumentov a metaúdajov. Právomocami uvedenými v tomto odseku nie je dotknuté uplatňovanie vnútroštátnych ustanovení, ktoré vyhradzuje určité úkony subjektom osobitne určeným vnútroštátnymi právnymi predpismi. Úradníci a oprávnení zástupcovia Komisie sa okrem iného nezúčastňujú na domových prehliadkach ani na úradnom vypočúvaní osôb podľa vnútroštátnych právnych predpisov. Majú však prístup k takto získaným informáciám, pričom tým nie sú dotknuté právomoci vnútroštátnych súdov a v plnej miere sa dodržiavajú základné práva dotknutých právnych subjektov.

5. Na žiadosť Komisie a so súhlasom členského štátu príslušné subjekty tohto členského štátu vykonajú dodatočné kontroly a vyšetrovania v súvislosti s akciami, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie. Týchto kontrol sa môžu zúčastňovať zástupcovia Komisie alebo osoby poverené Komisiou. V záujme zlepšenia kontrol môže Komisia so súhlasom dotknutých členských štátov požiadať orgány týchto členských štátov o pomoc pri určitých kontrolách alebo vyšetrovaniach.

6. Komisia môže od členského štátu vyžadovať prijatie krokov potrebných na zabezpečenie účinného fungovania systémov riadenia a kontroly alebo správnosti výdavkov v súlade s uplatniteľnými pravidlami.

ODDIEL 3

Finančné hospodárenie

Článok 32

Rozpočtové záväzky

1. Rozpočtové záväzky Únie, ktoré sa vzťahujú na jednotlivé národné programy, sú v období od 1. januára 2014 do 31. decembra 2020 rozdelené na ročné splátky.

2. Rozhodnutie Komisie, ktorým sa schvaľuje národný program, predstavuje rozhodnutie o financovaní v zmysle článku 84 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012, a po oznámení dotknutému členskému štátu predstavuje právny záväzok v zmysle uvedeného nariadenia.

3. V prípade každého jednotlivého národného programu sa po jeho schválení zo strany Komisie prijímajú rozpočtové záväzky pre prvú splátku.

4. Rozpočtové záväzky pre ďalšie splátky prijíma Komisia na základe rozhodnutia uvedeného v odseku 2 tohto článku do 1. mája každého roku s výnimkou prípadov, keď sa uplatňuje článok 16 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012.

Článok 33

Spoločné pravidlá platieb

1. Platby príspevku z rozpočtu Únie na národný program vykonáva Komisia v súlade s rozpočtovými prostriedkami a v závislosti od ich dostupnosti. Každá platba sa priradí k najstaršiemu otvorenému dotknutému rozpočtovému záväzku.
2. Platby majú formu počiatočnej sumy predbežného financovania, ročných platieb predbežného financovania, platieb ročného zostatku a platieb konečného zostatku.
3. Uplatňuje sa článok 90 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012.

Článok 34

Kumulácia počiatočnej sumy predbežného financovania a ročných zostatkov

1. Celkový súčet platby počiatočnej sumy predbežného financovania a platieb ročného zostatku nesmie prekročiť 95 % príspevku z rozpočtu Únie na dotknutý národný program.
2. Po dosiahnutí stropu 95 % môžu členské štáty ďalej Komisii predkladať žiadosti o platbu.

Článok 35

Mechanizmy predbežného financovania

1. V nadväznosti na rozhodnutie Komisie, ktorým sa schvaľuje národný program, uhradí Komisia určenému zodpovednému orgánu do štyroch mesiacov počiatočnú sumu predbežného financovania na celé programové obdobie. Táto počiatočná suma predbežného financovania predstavuje 4 % z celkového príspevku z rozpočtu Únie na dotknutý národný program. V závislosti od dostupnosti rozpočtových prostriedkov sa táto suma môže rozdeliť do dvoch splátok.
2. Suma ročných platieb predbežného financovania predstavujúca 3 % celkového príspevku z rozpočtu Únie na dotknutý národný program sa uhradí do 1. februára 2015. V období rokov 2016 – 2022 bude predstavovať 5 % celkového príspevku z rozpočtu Únie na dotknutý národný program.
3. Ak sa národný program schváli v roku 2015 alebo neskôr, počiatočná suma predbežného financovania a ročné platby predbežného financovania sa uhradia najneskôr do 60 dní po schválení národného programu v závislosti od dostupnosti rozpočtových prostriedkov.
4. V prípade zmien a doplnení celkového príspevku z rozpočtu Únie na národný program sa počiatočné sumy, ako aj ročné platby predbežného financovania zodpovedajúcim spôsobom upravujú a zohľadnia sa v rozhodnutí o financovaní.
5. Predbežné financovanie sa použije v prípade platieb určených tým prijímateľom, ktorí vykonávajú národný program, ako aj príslušným orgánom v prípade výdavkov týkajúcich sa technickej pomoci. Na tieto účely sa bezodkladne sprístupní zodpovednému orgánu.

Článok 36

Zúčtovanie predbežného financovania

1. Sumu vyplatenú ako počiatočnú platbu predbežného financovania zúčtuje Komisia v plnom rozsahu v súlade s článkom 40 najneskôr pri ukončení národného programu.
2. Suma vyplatená ako ročné predbežné financovanie sa odpíše z účtov Komisie v súlade s článkom 39.
3. Celá suma vyplatená v rámci predbežného financovania sa Komisii nahradí vtedy, ak sa v priebehu 36 mesiacov od dátumu, keď Komisia uhradila prvú splátku počiatočnej sumy predbežného financovania, Komisii nedoručí žiadna žiadosť o platbu v súlade s článkom 44.
4. Úroky z počiatočnej sumy predbežného financovania sa priradia k dotknutému národnému programu a odpočítajú sa od sumy verejných výdavkov uvedených v žiadosti o záverečnú platbu.

Článok 37

Vnútorne pripísanie príjmov

1. Za vnútorné pripísané príjmy sa v zmysle článku 21 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 považujú:
 - i) sumy, ktoré sa podľa článkov 45 a 47 tohto nariadenia prevedú do rozpočtu Únie vrátane ich úrokov;
 - ii) sumy, ktoré sa po ukončení programov predchádzajúceho viacročného finančného rámca, prevedú do rozpočtu Únie vrátane ich úrokov.
2. Sumy uvedené v odseku 1 sa uhradia do rozpočtu Únie a v prípade opätovného použitia sa v prvom rade použijú na financovanie výdavkov podľa osobitných nariadení.

Článok 38

Vymedzenie rozpočtového roka

Na účely tohto nariadenia rozpočtový rok, ako sa uvádza v článku 59 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012, zahŕňa uhradené výdavky a získané príjmy, ktoré boli zahrnuté do účtov zodpovedného orgánu v období od 16. októbra roku „N – 1“ do 15. októbra roku „N“.

Článok 39

Platba ročného zostatku

1. Komisia uhradí ročný zostatok na základe platného plánu financovania, ročnej účtovnej závierky národného programu za príslušný rozpočtový rok a príslušného rozhodnutia o schválení účtov.
2. V ročnej účtovnej závierke sa vykážu platby, ktoré zodpovedný orgán uskutočnil počas rozpočtového roka vrátane platieb týkajúcich sa technickej pomoci a ktoré spĺňajú požiadavky v oblasti kontroly uvedené v článku 27.
3. V závislosti od dostupnosti rozpočtových prostriedkov sa ročný zostatok uhradí najneskôr šesť mesiacov po tom, ako Komisia uzná informácie a dokumenty uvedené v článku 44 ods. 1 a článku 54 za prijateľné, a po poslednom ročnom zúčtovaní.

Článok 40

Ukončenie programu

1. Členské štáty predložia do 31. decembra 2023 tieto dokumenty:
 - a) informácie požadované v súvislosti s poslednou ročnou účtovnou závierkou v súlade s článkom 44 ods. 1;
 - b) žiadosť o platbu konečného zostatku, ako aj
 - c) záverečnú správu o vykonávaní národného programu podľa článku 54 ods. 1.
2. Platby, ktoré zodpovedný orgán uskutoční v období od 16. októbra 2022 do 30. júna 2023, sa vykážu v poslednej ročnej účtovnej závierke.
3. Po doručení dokumentov uvedených v odseku 1 uhradí Komisia konečný zostatok na základe platného plánu financovania, poslednej ročnej účtovnej závierky a príslušného rozhodnutia o schválení účtov.
4. V závislosti od dostupnosti rozpočtových prostriedkov sa konečný zostatok uhradí najneskôr do troch mesiacov od dátumu zúčtovania posledného rozpočtového roka alebo do jedného mesiaca od dátumu prijatia záverečnej správy o vykonávaní podľa toho, čo nastane neskôr. Viazanosť súm, ktoré po uhradení zostatku zostali viazané, zruší Komisia v lehote šiestich mesiacov, a to bez toho, aby bol dotknutý článok 52.

Článok 41

Prerušenie lehoty na vykonanie platby

1. Po doručení žiadosti o platbu môže poverený povolujujúci úradník v zmysle nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 prerušiť lehotu na platbu najviac na šesť mesiacov, ak je splnená aspoň jedna z týchto podmienok:

- a) na základe informácií poskytnutých vnútroštátnym subjektom vykonávajúcim audit alebo subjektom Únie vykonávajúcim audit existuje jasný dôkaz poukazujúci na závažné nedostatky vo fungovaní systému riadenia a kontroly;
- b) poverený povolujujúci úradník musí vykonať dodatočné overenia na základe informácií, ktoré má k dispozícii, upozorňujúcich na to, že výdavky uvedené v žiadosti o platbu sú spojené s nezrovnalosťou, ktorá má vážne finančné dôsledky;
- c) nebol predložený jeden alebo viacero z dokumentov požadovaných na základe článku 44 ods. 1.

Členské štáty môžu schváliť predĺženie prerušenia lehoty na vykonanie platby o ďalšie tri mesiace.

2. Poverený povolujujúci úradník toto prerušenie obmedzí len na tú časť výdavkov, ktoré sú predmetom žiadosti o platbu a na ktoré sa vzťahujú podmienky uvedené v odseku 1 prvom pododseku, okrem prípadov, keď nie je možné identifikovať dotknutú časť výdavkov. Poverený povolujujúci úradník bezodkladne písomne informuje členský štát a zodpovedný orgán o dôvode prerušenia a požiada ich o nápravu situácie. Poverený povolujujúci úradník prerušenie lehoty na platbu ukončí, len čo sa prijímú potrebné opatrenia.

Článok 42

Pozastavenie platieb

1. Komisia môže pozastaviť platbu celého ročného zostatku alebo jeho časti:

- a) ak účinné fungovanie systému riadenia a kontroly národného programu vykazuje závažné nedostatky, ktoré ohrozujú príspevok Únie k národnému programu a v súvislosti s ktorými neboli prijaté žiadne nápravné opatrenia, alebo
- b) ak výdavky podľa ročnej účtovnej závierky sú spojené s nezrovnalosťou, ktorá má významný finančný vplyv a ktorá nebola napravená, alebo
- c) ak členský štát neprijal potrebné opatrenia na nápravu situácie, ktorá vyvolala prerušenie na základe článku 41.

2. Komisia môže rozhodnúť o pozastavení platby celého ročného zostatku alebo jeho časti po tom, ako dotknutému členskému štátu poskytne príležitosť predložiť svoje pripomienky.

3. Komisia ukončí pozastavenie platby celého ročného zostatku alebo jeho časti, ak dotknutý členský štát prijme opatrenia potrebné na zrušenie tohto pozastavenia.

Článok 43

Používanie eura

1. Sumy stanovené v národných programoch predložených členskými štátmi, odhady výdavkov, výkazy výdavkov, žiadosti o platby, ročné účtovné závierky a výdavky uvedené vo výročnej a záverečnej správe o vykonávaní sa vyjadrujú v eurách.

2. Členské štáty, ktorých menou nie je euro ku dátumu žiadosti o platbu, prepočítajú výšku výdavkov vynaložených v národnej mene na euro. Uvedené sumy sa prepočítajú na euro s použitím mesačného účtovného výmenného kurzu Komisie platného v mesiaci, v ktorom zodpovedný orgán dotknutého národného programu zahrnie výdavky do účtov. Tento výmenný kurz Komisia elektronicky zverejňuje každý mesiac.

3. Ak sa euro stane menou členského štátu, postup prepočítania uvedený v odseku 2 sa naďalej uplatňuje pre všetky výdavky, ktoré zodpovedný orgán zaznamenal v účtoch pred dátumom nadobudnutia platnosti pevného konverzného kurzu medzi národnou menou a eurom.

ODDIEL 4

Zúčtovanie a finančné korekcie

Článok 44

Žiadosť o platbu ročného zostatku

1. Do 15. februára roku nasledujúceho po príslušnom rozpočtovom roku každý členský štát predloží Komisii dokumenty a informácie požadované podľa článku 59 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012. Predložené dokumenty budú slúžiť ako žiadosť o platbu ročného zostatku. Komisia môže vo výnimočnom prípade na základe oznámenia dotknutého členského štátu lehotu stanovenú na 15. februára predĺžiť do 1. marca. Členský štát môže na vhodnej úrovni túto informáciu zverejniť.

2. Komisia môže členský štát požiadať, aby poskytol ďalšie informácie na účely ročného schválenia účtov. Ak členský štát neposkytne požadované informácie v príslušnej lehote stanovenej Komisiou, môže Komisia prijať rozhodnutie o schválení účtov na základe informácií, ktoré má k dispozícii.

3. Komisia prijme prostredníctvom vykonávacích aktov vzory, podľa ktorých sa majú vypracovať dokumenty uvedené v odseku 1. Tieto vykonávacie akty sa prijímú v súlade s konzultačným postupom podľa článku 59 ods. 2.

Článok 45

Výročné schválenie účtov

1. Komisia do 31. mája roku nasledujúceho po príslušnom rozpočtovom roku rozhodne o výročnom schválení účtov každého národného programu. Rozhodnutie o schválení účtov sa týka úplnosti, presnosti a vecnej správnosti predloženej ročnej účtovnej závierky a nie sú ním dotknuté žiadne následné finančné korekcie.

2. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov stanoví spôsob vykonania postupu ročného schvaľovania účtov, pokiaľ ide o opatrenia, ktoré sa majú prijať v súvislosti s prijatím a vykonávaním príslušného rozhodnutia, vrátane výmeny informácií medzi Komisiou a členskými štátmi a lehôt, ktoré sa musia dodržať. Tieto vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania podľa článku 59 ods. 3.

Článok 46

Finančné korekcie zo strany členských štátov

Členské štáty vykonávajú finančné korekcie požadované v súvislosti s izolovanými alebo systémovými nezrovnalosťami, ktoré sa zistili v národných programoch. Finančné korekcie pozostávajú zo zrušenia celého dotknutého príspevku z rozpočtu Únie alebo jeho časti. Členské štáty zohľadnia povahu a závažnosť nezrovnalostí, ako aj finančnú ujmu, ktorá vznikla rozpočtu Únie, a vykonajú primerané korekcie. Zrušené a vymožené sumy, ako aj s nimi súvisiace úroky sa opätovne pridelia dotknutému národnému programu s výnimkou súm, ktoré boli predmetom nezrovnalostí, ktoré odhalil Dvor audítorov a útvary Komisie vrátane úradu OLAF. Po ukončení národného programu dotknutý členský štát vymožené sumy vráti do rozpočtu Únie.

Článok 47

Overovanie súladu a finančné korekcie zo strany Komisie

1. Komisia uskutočňuje finančné korekcie zrušením celého príspevku Únie na národný program alebo jeho časti a jeho účinným vymáhaním od dotknutého členského štátu s cieľom vylúčiť z financovania Únie tie výdavky, ktoré sú v rozpore s uplatniteľným právom, vrátane nedostatkov, ktoré Komisia alebo Európsky dvor audítorov odhalili v systémoch riadenia a kontroly v členských štátoch.

2. Porušenie uplatniteľného práva vedie k finančnej korekcii len vo vzťahu k výdavkom vykazovaným pre Komisiu a ak je splnená jedna z týchto podmienok:

- a) porušenie ovplyvnilo výber projektu v rámci národného programu alebo existuje závažné riziko, že porušenie malo takýto vplyv, aj keď to vzhľadom na povahu porušenia nie je možné dokázať;
- b) porušenie ovplyvnilo výšku výdavkov, ktoré majú byť nahradené z rozpočtu Únie alebo existuje závažné riziko, že porušenie malo takýto vplyv, aj keď to vzhľadom na povahu porušenia nie je možné kvantifikovať.

3. Komisia pri rozhodovaní o finančnej korekcii podľa odseku 1 dodržiava zásadu proporcionality zohľadnením povahy a závažnosti porušenia uplatniteľného práva, ako aj jeho finančných dôsledkov na rozpočet Únie.

4. Pred prijatím rozhodnutia o zamietnutí financovania sa písomne oznámia zistenia Komisie a odpovede členských štátov a následne sa obidve strany pokúsia o dosiahnutie dohody o krokoch, ktoré sa majú prijať.

5. Financovanie sa nesmie zamietnuť v prípade:

- a) výdavkov, ktoré zodpovedný orgán vynaložil viac ako 36 mesiacov pred tým, ako Komisia členskému štátu písomne oznámila svoje zistenia;
- b) výdavkov na viacročné akcie v rámci národných programov, ak konečný záväzok prijímateľa vznikol viac ako 36 mesiacov pred tým, ako Komisia členskému štátu písomne oznámila svoje zistenia;
- c) iných výdavkov na akcie v rámci národných programov, ako sú výdavky uvedené v písmene b), v prípade ktorých zodpovedný orgán uskutočnil platbu, prípadne záverečnú platbu viac ako 36 mesiacov pred tým, ako Komisia členskému štátu písomne oznámila svoje zistenia.

6. Komisia stanoví prostredníctvom vykonávacích aktov spôsob overovania súladu, pokiaľ ide o opatrenia, ktoré sa majú prijať v súvislosti s prijatím a vykonávaním rozhodnutia, vrátane výmeny informácií medzi Komisiou a členskými štátmi a lehôt, ktoré sa musia dodržiavať. Tieto vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania podľa článku 59 ods. 3.

Článok 48

Povinnosti členských štátov

Finančné korekcie vykonáva Komisia bez toho, aby bola dotknutá povinnosť členského štátu vymáhať sumy podľa článku 21 písm. h) tohto nariadenia, ako aj ich povinnosť vymáhať štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ a podľa článku 14 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 ⁽¹⁾.

Článok 49

Vrátenie platieb

1. Vrátenie akejkoľvek platby do rozpočtu Únie sa uskutoční pred dňom splatnosti uvedeným v príkaze na vymáhanie pohľadávok vypracovanom v súlade s článkom 80 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012. Dňom splatnosti je posledný deň druhého mesiaca nasledujúceho po vydaní príkazu.

2. Pri akomkoľvek omeškaní vrátenia platieb vzniká nárok na úrok z omeškania, a to počínajúc dňom splatnosti až do dátumu skutočnej úhrady. Sadzba takéhoto úroku je o jeden a pol percentuálneho bodu vyššia ako sadzba Európskej centrálnej banky na jej hlavné operácie refinancovania platná v prvý pracovný deň mesiaca, na ktorý pripadá dátum splatnosti.

⁽¹⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. ES L 83, 27.3.1999, s. 1).

ODDIEL 5

Zrušenie viazanosti

Článok 50

Zásady

1. Na národné programy sa vzťahuje postup zrušenia viazanosti založený na tom, že viazanosť súm vyhradených na záväzky, ktoré nie sú zahrnuté do počiatočnej sumy a ročných platieb predbežného financovania uvedených v článku 35 a do žiadosti o platbu v súlade s článkom 44, sa zruší do 31. decembra druhého roka nasledujúceho po roku, v ktorom sa prijal rozpočtový záväzok. Na účely zrušenia rozpočtového záväzku Komisia vypočíta danú sumu pripočítaním jednej šestiny ročného rozpočtového záväzku, ktorý sa vzťahuje na celkovú sumu príspevku na rok 2014, ku každému rozpočtovému záväzku na roky 2015 až 2020.
2. Odchyľne od odseku 1 sa termíny pre zrušenie viazanosti nevzťahujú na ročný rozpočtový záväzok súvisiaci s celkovým ročným príspevkom na rok 2014.
3. Ak sa prvý ročný rozpočtový záväzok týka celkového ročného príspevku na rok 2015, odchyľne od odseku 1 sa termíny na zrušenie viazanosti nevzťahujú na ročný rozpočtový záväzok súvisiaci s celkovým ročným príspevkom za rok 2015. V takýchto prípadoch Komisia vypočíta sumu podľa odseku 1 pripočítaním jednej pätiny ročného rozpočtového záväzku, ktorý sa vzťahuje na celkovú sumu príspevku na rok 2015, ku každému rozpočtovému záväzku na roky 2016 až 2020.
4. Viazanosť záväzku týkajúceho sa posledného roku daného obdobia sa zruší v súlade s pravidlami platnými pre ukončenie programov.
5. Viazanosť záväzku, ktorý je v posledný deň oprávnenosti výdavkov podľa článku 17 ods. 3 stále otvorený a v súvislosti s ktorým zodpovedný orgán nepredloží žiadosť o platbu v priebehu šiestich mesiacov od tohto dátumu, sa automaticky zrušuje.

Článok 51

Výnimky zo zrušenia viazanosti

1. Suma, na ktorú sa vzťahuje zrušenie viazanosti sa zníži o sumy, ktoré zodpovedný orgán nebol schopný vykázat Komisii:
 - a) z dôvodu pozastavenia akcií v dôsledku súdnych konaní alebo odvolania v správnom konaní s odkladným účinkom alebo
 - b) z dôvodu vyššej moci, ktorá závažným spôsobom ovplyvňuje vykonávanie celého národného programu alebo jeho časti. Zodpovedné orgány, ktoré sa na pôsobenie vyššej moci odvolávajú, preukážu priame následky vyššej moci na vykonávanie celého národného programu alebo jeho časti.

O zníženie možno požiadať raz, ak pozastavenie akcie alebo pôsobenie vyššej moci netrvalo dlhšie ako jeden rok. Ak pozastavenie akcie alebo pôsobenie vyššej moci trvalo dlhšie ako jeden rok, o zníženie možno požiadať niekoľkokrát v závislosti od dĺžky pôsobenia vyššej moci alebo počtu rokov od dátumu rozhodnutia v súdnom alebo správnom konaní o pozastavení vykonávania akcie do dátumu konečného rozhodnutia v súdnom alebo správnom konaní.

2. Členský štát zašle Komisii do 31. januára informácie o výnimkách uvedených v odseku 1, pokiaľ ide o sumu, ktorá sa má vykázat do konca predchádzajúceho roka.
3. Pri výpočte automatického zrušenia viazanosti sa nezohľadňuje tá časť rozpočtových záväzkov, v súvislosti s ktorými bola podaná žiadosť o platbu, ale ich platbu Komisia k 31. decembru roka N + 2 znížila alebo pozastavila.

Článok 52

Postup

1. V prípade, že existuje riziko uplatnenia zrušenia viazanosti podľa článku 50, Komisia o tom bezodkladne informuje členské štáty.

2. Komisia na základe informácií, ktoré má k 31. januáru k dispozícii, informuje zodpovedný orgán o sume, ktorá je predmetom zrušenia viazanosti.
3. Dotknutý členský štát má dva mesiace na odsúhlasenie sumy, ktorá je predmetom zrušenia viazanosti, alebo na predloženie svojich pripomienok.
4. Komisia automaticky zruší viazanosť najneskôr deväť mesiacov po uplynutí poslednej lehoty vyplývajúcej z uplatňovania odsekov 1 až 3.
5. V prípade automatického zrušenia viazanosti sa príspevok z rozpočtu Únie na dotknutý národný program zníži za príslušný rok o sumu, ktorej viazanosť sa automaticky zrušila. Úmerne sa zníži aj príspevok Únie v pláne financovania, pokiaľ členský štát nepredloží zrevidovaný plán financovania.

KAPITOLA V

INFORMÁCIE, KOMUNIKÁCIA, MONITOROVANIE, HODNOTENIE A PODÁVANIE SPRÁV

Článok 53

Informovanie a zverejňovanie

1. Členské štáty a zodpovedné orgány zodpovedajú za:
 - a) webovú stránku alebo webový portál poskytujúci informácie o národných programoch v danom členskom štáte a prístup k týmto programom;
 - b) informácie pre potenciálnych prijímateľov o možnostiach financovania v rámci národných programov;
 - c) informovanie občanov Únie o úlohe a prínosoch osobitných nariadení, a to prostredníctvom informačných a komunikačných opatrení zameraných na zviditeľnenie výsledkov a vplyvu národných programov.
2. Členské štáty zabezpečujú transparentnosť vykonávania národných programov a vedú zoznam akcií podporovaných v rámci jednotlivých národných programov, ktorý je dostupný prostredníctvom webovej stránky alebo webového portálu. Zoznam akcií obsahuje aktualizované informácie o konečných prijímateľoch, názvoch projektov a výške pridelených finančných prostriedkov Únie.
3. Informácie sa spravidla zverejňujú s výnimkou prípadu, keď je zverejňovanie informácií obmedzené vzhľadom na ich dôvernú povahu, a to hlavne, ak sa informácie týkajú bezpečnosti, verejného poriadku, vyšetrovania trestných činov a ochrany osobných údajov.
4. Komisia je splnomocnená v súlade s článkom 58 prijímať delegované akty s cieľom stanoviť pravidlá týkajúce sa informačných a propagačných opatrení zameraných na širokú verejnosť a informačných opatrení zameraných na prijímateľov.
5. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov vymedzí technické vlastnosti informačných a propagačných opatrení. Komisia tieto vykonávacie akty prijme v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 59 ods. 3.

Článok 54

Správy o vykonávaní

1. Do 31. marca 2016 a do 31. marca každého nasledujúceho roka až do roku 2022 vrátane zodpovedný orgán predloží Komisii výročnú správu o vykonávaní jednotlivých národných programov v predchádzajúcom rozpočtovom roku a uvedené informácie môže na vhodnej úrovni zverejniť. Správa predložená v roku 2016 sa vzťahuje na rozpočtové roky 2014 a 2015. Záverečnú správu o vykonávaní národných programov predloží členský štát do 31. decembra 2023.
2. Výročné správy o vykonávaní obsahujú informácie:
 - a) o vykonávaní národného programu z hľadiska finančných údajov a ukazovateľov;
 - b) o všetkých významných záležitostiach, ktoré majú vplyv na realizáciu národného programu.

3. Vzhľadom na preskúmanie v polovici trvania, ako sa uvádza v článku 15, sa vo výročnej správe o vykonávaní predloženej v roku 2017 uvedú a posúdia:

- a) informácie uvedené v odseku 2;
- b) pokrok pri dosahovaní cieľov národných programov, na ktoré sa poskytol príspevok z rozpočtu Únie;
- c) zapojenie relevantných partnerov, ako sa uvádza v článku 12.

4. Výročná správa o vykonávaní predložená v roku 2020 a záverečná správa o vykonávaní obsahujú okrem informácií a posúdení uvedených v odseku 2 aj informácie a posúdenie týkajúce sa pokroku pri dosahovaní cieľov národného programu zohľadňujúc výsledok politického dialógu uvedeného v článku 13 ods. 1.

5. Výročné správy o vykonávaní národných programov uvedené v odsekoch 1 až 4 sú prijateľné, ak obsahujú všetky informácie požadované v týchto odsekoch. Ak výročná správa nie je prijateľná, Komisia o tom informuje dotknutý členský štát do 15 pracovných dní odo dňa jej prijatia; ak to Komisia neurobí, považuje sa správa za prijateľnú.

6. Komisia v priebehu dvoch mesiacov od prijatia výročnej správy o vykonávaní informuje dotknutý členský štát o svojich pripomienkach k tejto výročnej správe. Ak Komisia v tejto lehote pripomienky nepredloží, považuje sa správa za prijatú.

7. Komisia môže predložiť pripomienky aj k záležitostiam uvedeným vo výročnej správe zodpovedného orgánu o vykonávaní, ktoré ovplyvňujú vykonávanie národného programu. Ak sa takéto pripomienky vydajú, zodpovedný orgán poskytne v súvislosti s týmito pripomienkami všetky potrebné informácie a v prípade potreby informuje Komisiu o prijatých opatreniach. Komisii sa informácie musia poskytnúť najneskôr do troch mesiacov po tom, čo takéto pripomienky predložila.

8. Komisia prijme prostredníctvom vykonávacích aktov vzory, podľa ktorých sa má vypracovať výročná správa a záverečná správa o vykonávaní. Tieto vykonávacie akty sa prijímú v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 59 ods. 2.

Článok 55

Spoločný rámec monitorovania a hodnotenia

1. Komisia vykonáva pravidelné monitorovanie tohto nariadenia a osobitných nariadení, podľa potreby aj v spolupráci s členskými štátmi.
2. Vykonávanie osobitných nariadení hodnotí Komisia v partnerstve s členskými štátmi v súlade s článkom 57.
3. Vytvorí sa spoločný rámec monitorovania a hodnotenia s cieľom merať relevantnosť, účinnosť, efektívnosť, pridanú hodnotu a trvalú udržateľnosť akcií, ako aj zjednodušenie a zníženie administratívneho zaťaženia vzhľadom na ciele tohto nariadenia a osobitných nariadení a prínos tohto nariadenia a osobitných nariadení ako nástrojov prispievajúcich k rozvoju priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti.
4. Komisia je splnomocnená v súlade s článkom 58 prijímať delegované akty s cieľom ďalej rozvíjať spoločný rámec monitorovania a hodnotenia.
5. Členské štáty poskytnú Komisii potrebné informácie, ktoré umožnia monitorovanie a hodnotenie tohto nariadenia a osobitných nariadení.

6. Komisia okrem toho posúdi komplementárnosť akcií vykonávaných na základe osobitných nariadení s akciami realizovanými na základe iných relevantných politík, nástrojov a iniciatív Únie.

7. Komisia v súlade s článkom 8 venuje mimoriadnu pozornosť monitorovaniu a hodnoteniu akcií a programov týkajúcich sa tretích krajín.

Článok 56

Hodnotenie národných programov členskými štátmi

1. Členské štáty vykonávajú hodnotenia uvedené v článku 57 ods. 1. Hodnotenia, ktoré sa majú vykonať v roku 2017, prispejú k zvýšeniu kvality vypracovania a vykonávania národných programov v súlade so spoločným rámcom monitorovania a hodnotenia.

2. Členské štáty zabezpečia, aby sa zaviedli postupy v oblasti tvorby a zhromažďovania údajov, ktoré sú potrebné na účely hodnotenia uvedeného v odseku 1, vrátane údajov súvisiacich s ukazovateľmi spoločného rámca monitorovania a hodnotenia.

3. Hodnotenia uvedené v článku 57 ods. 1 vykonávajú experti, ktorí sú funkčne nezávislí od zodpovedných orgánov, orgánov auditu a poverených orgánov. Uvedení experti môžu byť pridružení k samostatnej verejnej inštitúcii zodpovednej za monitorovanie, hodnotenie a audit správy. Komisia poskytne usmernenia k spôsobu vykonávania hodnotení.

4. Hodnotenia uvedené v článku 57 ods. 1 sa zverejnia v plnom znení s výnimkou prípadu, keď je zverejňovanie informácií obmedzené vzhľadom na ich dôvernú povahu, a to hlavne, ak sa informácie týkajú bezpečnosti, verejného poriadku, vyšetrovania trestných činov a ochrany osobných údajov.

Článok 57

Hodnotiace správy členských štátov a Komisie

1. Členské štáty v súlade so spoločným rámcom monitorovania a hodnotenia predložia Komisii:

a) do 31. decembra 2017 priebežnú hodnotiacu správu o vykonávaní akcií a pokroku pri dosahovaní cieľov ich národných programov;

b) do 31. decembra 2023 hodnotiacu správu *ex post* o účinkoch akcií vykonávaných v rámci ich národných programov.

2. Na základe správ uvedených v odseku 1 predloží Komisia Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov:

a) do 30. júna 2018 priebežnú hodnotiacu správu o vykonávaní tohto nariadenia a osobitných nariadení na úrovni Únie. Uvedená priebežná hodnotiacia správa obsahuje aj posúdenie preskúmania v polovici trvania vykonaného v súlade s týmto nariadením a osobitnými nariadeniami;

b) do 30. júna 2024 hodnotiacu správu *ex post* o účinkoch tohto nariadenia a osobitných nariadení vypracovanú po ukončení národných programov.

3. Komisia vo svojom hodnotení *ex post* preskúma aj vplyv osobitných nariadení na rozvoj priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti z hľadiska ich príspevku k týmto cieľom:

a) rozvoj spoločnej kultúry v oblasti bezpečnosti hraníc, spolupráce pri presadzovaní práva a krízového riadenia;

b) účinné riadenie migračných tokov do Únie;

c) vytvorenie spoločného európskeho azylového systému;

- d) spravodlivé a rovnocenné zaobchádzanie so štátnymi príslušníkmi tretích krajín;
- e) solidarita a spolupráca medzi členskými štátmi, pokiaľ ide o riešenie otázky migrácie a otázok vnútornej bezpečnosti;
- f) spoločný prístup Únie k migrácii a bezpečnosti v súvislosti s tretími krajinami.

4. Všetky hodnotiace správy podľa tohto článku sa uverejnia v plnom znení s výnimkou prípadu, keď je zverejňovanie informácií obmedzené vzhľadom na ich dôvernú povahu, a to hlavne, ak sa informácie týkajú bezpečnosti, verejného poriadku, vyšetrovania trestných činov a ochrany osobných údajov.

KAPITOLA VI

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 58

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 5 ods. 5, článku 26 ods. 4, článku 29 ods. 1, článku 53 ods. 4 a článku 55 ods. 4 sa Komisii udeľuje na obdobie siedmich rokov od 21. mája 2014. Komisia vypracuje správu týkajúcu sa delegovania právomoci najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím tohto sedemročného obdobia. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje na obdobie troch rokov, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevznesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.
3. Delegovanie právomoci uvedených v článku 5 ods. 5, článku 26 ods. 4, článku 29 ods. 1, článku 53 ods. 4 a článku 55 ods. 4 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
5. Delegovaný akt prijatý podľa článku 5 ods. 5, článku 26 ods. 4, článku 29 ods. 1, článku 53 ods. 4 a článku 55 ods. 4 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 59

Postup výboru

1. Komisii pomáha Výbor fondov pre azyl, migráciu a vnútornú bezpečnosť zriadený týmto nariadením. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Ak sa odkazuje sa na tento odsek, uplatňuje sa článok 4 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
3. Ak sa odkazuje sa na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Ak výbor nevydá žiadne stanovisko, Komisia neprijme návrh vykonávacieho aktu s výnimkou článku 14 ods. 4, článku 24 ods. 5, článku 45 ods. 2, článku 47 ods. 6 a článku 53 ods. 5 tohto nariadenia.

Článok 60

Preskúmanie

Európsky parlament a Rada preskúmajú toto nariadenie na návrh Komisie do 30. júna 2020.

Článok 61

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 1. januára 2014.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné v členských štátoch v súlade so zmluvami.

V Strasburgu 16. apríla 2014

Za Európsky parlament

predseda

M. SCHULZ

Za Radu

predseda

D. KOURKOULAS
